

Jaar	Zaaknummer
2022	327673-2022

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad van de gemeente Emmen, gehouden op donderdag 29 september 2022 vanaf 19.30 uur in de raadszaal

Voorzitter	:	de heer H.F. van Oosterhout
Waarnemend voorzitter	:	de heer G.J. Horstman
Waarnemend griffier	:	de heer S. Engelen
Aanwezige raadsleden (37)	:	de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer K. Bosma (PVV), de heer D. Dekker (Wakker Emmen) de heer D.H. van Dijken (CDA), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), mevrouw R.E. Gommer-Gelijk (CDA), mevrouw M. Hekhuis (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer G.J. Horstman (PvdA), mevrouw T. Hummel (PvdA), de heer A.J. Jakobs (Wakker Emmen), de heer R.S. de Jong (Forum voor Democratie), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), mevrouw U.H. Kilinçi (PvdA), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw M. Kuhl (PVV), de heer M. Kuiper (SP), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), mevrouw A.W. Scheper (VVD), mevrouw P.S.L.R. Spang (PvdA), de heer M.M. Tuik (CDA), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer A. de Vries (PvdA), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer M. Woltman (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)
Afwezige raadsleden (2)	:	de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer H. Huttinga (ChristenUnie)
Aanwezige collegeleden (7)	:	mevrouw D.S. Leal-Keen, de heer H.F. van Oosterhout, de heer J. Otter, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik, de heer R. Wanders, de heer R. van der Weide
Afwezige collegeleden (--)	:	---
Gemeentesecretaris	:	mevrouw M. Plantinga-Leenders

A1. Opening en vaststelling agenda

Opening, welkom en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom. Welkom bij deze eerste raadsvergadering na het zomerreces. Inmiddels zijn er al de wereld aan informatiebijeenkomsten en commissievergaderingen geweest. Ik heb het idee dat we weer op volle stoom zijn.

We kwamen – ik zou haast zeggen gebruikelijk – binnen zonder handen te schudden. Dat blijft wat ongemakkelijk, maar toch ook het advies om dat in heel grote groepen maar even niet te doen. Het aantal besmettingen loopt op, dus we krijgen als burgemeesters echt wel het signaal om daar wat voorzichtig mee te zijn. Dat is ook de reden waarom we zo achter deze tafel plaatsnemen. Laten wij hopen dat wij op enig moment de goede traditie, elkaar een hand geven voor de vergadering en na de raadsvergadering, weer kunnen naleven, want dan is de pandemie voorbij. Maar dat zou ik op dit moment nog niet durven zeggen.

Dan kom ik bij twee berichten van verhindering: de heer Huttinga in verband met werkverplichtingen en de heer Bos is ziek. We zullen volgende week nog eens even contact met hem opnemen om te kijken hoe het met hem gaat en namens de raad hem ook nog even een attentie toesturen.

Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan hebben wij de agenda. Die hebben wij u toegestuurd. Ik zou mij kunnen voorstellen dat een aantal mensen daar wat aan toe wil voegen. Wie mag ik daarvoor het woord geven? Om te beginnen mevrouw Scheper.

Mevrouw Scheper (VVD): We zouden graag een motie vreemd aan de orde van de dag willen indienen namens de fractie van de PvdA en de fractie van de VVD betreffende een kinderraad en een kinderburgemeester voor onze gemeente. De motie is ondertussen gedeeld richting het college en de fracties en deze zouden we graag willen bespreken in de eerstvolgende commissie Samenleving. Ik zou daar nog een toelichting op kunnen geven.

De voorzitter: Ja, als u dat even heel kort een toelichting geeft, zonder hele lappen tekst voor te lezen. Want we hebben een volle agenda.

Mevrouw Scheper (VVD): De fractie van de PvdA en de VVD willen graag dat de gemeente actief gaat helpen met het opzetten van een kinderraad en de benoeming van een kinderburgemeester. Wij stellen dat in diverse gemeenten al kinderraden en kinderburgemeesters actief zijn. Wij vinden het belangrijk dat dat in de gemeente Emmen ook gebeurt.

De voorzitter: Dank u wel, dat is een mooie beknopte toelichting. Is het akkoord om dat in de eerstvolgende commissie aan de orde te stellen, de commissie Samenleving? Ja? Ik zie al gegadigden. De heer Pruisscher meldt zich aan als kinderburgemeester. Of u die hoogte gaat bereiken, we weten het nog niet.

Dan heb ik een melding van de fractie van GroenLinks, mevrouw Van der Woude. Die zit links van mij. U zat een aantal jaren aan de rechterkant. Nu dus links.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Het is soms even wennen. Namens de SP willen ook wij graag een motie indienen vreemd aan de orde van de dag en wel over de uitbreiding van de energietoeslag voor mensen met een inkomensgrens tot 150 procent.

En misschien ook een korte toelichting: eigenlijk het verzoek om die vandaag te behandelen. We hebben de motie bijtijds naar de fracties gestuurd, we hebben die ook bijtijds met het college gedeeld, zodat daar een eventuele reactie kan komen. Gezien de situatie waarin de mensen verkeren, zouden wij het wel op prijs stellen dat het vandaag behandeld wordt.

De voorzitter: Ik zal zo even sonderen of dat goed valt in de raad. Maar ik ga eerst nog even naar meneer Wittendorp en dan naar mevrouw Louwes.

De heer Wittendorp (CDA): Wij zijn het er helemaal mee eens dat dit een dringende zaak is. Wij maken ons daar ook zorgen over. Alleen, wij kunnen ons ook voorstellen dat dit niet een motie is die een heel klein bedrag tot gevolg heeft. Dus ik weet niet hoeveel dekking daarvoor nodig is en of die er überhaupt is. Ik vraag me af of het niet handiger is als we dat erbij hebben. Dat is mijn vraag.

De voorzitter: Ja. Zonder dat we er nu inhoudelijk op ingaan. Maar de vraag is nu wanneer deze motie aan de orde is. Mevrouw Louwes.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, ik kan me aansluiten bij de woorden van heer Wittendorp. Wij zouden het wel heel prettig vinden om daarbij een onderbouwing te hebben van het college van wat de consequenties daarvan zijn. Daarom zouden wij dit liever willen behandelen in de eerstvolgende commissievergadering.

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Voor ons geldt hetzelfde. Wij denken ook dat het goed is om een financiële onderbouwing daarvoor te hebben. Dus graag naar de commissie.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, ik ben wel benieuwd of het college dat de afgelopen dagen al niet bij elkaar heeft geraapt, of daar iets over te zeggen is. Want het is wel heel makkelijk om dat zo nu te veronderstellen dat dat nog niet paraat is. Maar misschien kan het college daar al wel iets over zeggen, dan kan het nu gewoon behandeld worden.

De voorzitter: Ik doe in ieder geval nu een tussenvoorstel als het gaat om ‘de eerstvolgende commissie’. Even heel formeel gezien zitten we dan al snel in december. Dus ik doe bij dezen alvast maar even een invulling als het gaat om de eerstvolgende commissie. Dat zou dan de commissie van oktober moeten zijn en dat is de commissie voor de begrotingsraad.

Maar even in het verlengde van de heer Pruisscher ga ik even naar de wethouder toe wat er al is voorbereid. Want dat is de vraag. En ten tweede of het verstandig is om het nu te behandelen of toch naar de commissie van oktober en wel voor de begrotingsbehandeling. Wethouder.

De heer Wanders (wethouder): Ik heb de indiener ook horen zeggen dat het college het toegezonden heeft gekregen. Ik moet helaas wel zeggen dat de portefeuillehouder in ieder geval niet in bezit is van de motie. Ik kan ongeveer de strekking raden, maar ik heb me in die zin niet voorbereid – als antwoord op de vraag van de heer Pruisscher. Ik heb de motie tot op heden nog niet in bezit als portefeuillehouder.

De voorzitter: En de suggestie om die door te schuiven naar de commissie van december. Het is een relatief urgent vraagstuk, het heeft iets te maken met warmte en dergelijke, het heeft ook iets te maken met de Begroting. Als ik het voorstel zou doen om het in oktober te behandelen? Dat gaat lukken, wethouder?

De heer Wanders (wethouder): Dat zou lukken. Ik word er net ook op gewezen – die heb ik gisteren zelf nog niet gezien – dat er vanuit de griffie gisteren een mail is gestuurd. Misschien dat die daarbij zit, dat heb ik zelf niet opgemerkt tot op heden. Oktober zou voor ons haalbaar moeten zijn. Het is een kleine vraag die we moeten uitzoeken, maar wel een die zorgvuldigheid vraagt in die zin.

De voorzitter: Het college wil meer voorbereidingstijd en gaat daar wat tussenin zitten. Men snapt het gevoel van urgentie. Ook is even de relatie met de Begroting door een aantal mensen weergegeven. Het voorstel is om deze motie te behandelen en uiteraard in de eerstvolgende commissie, maar niet zoals het procedureel zou gaan in december maar dat al in oktober te doen. Mevrouw Van der Woude.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ja, we hoorden de reacties. Ondanks het feit dat wij het heel jammer vinden dat het vandaag niet behandeld kan worden omdat de urgentie echt heel groot is, willen wij wel dát het inhoudelijk behandeld wordt. Dus dan inderdaad in de eerstvolgende commissievergadering en dat het eind oktober ook het besluit kan worden genomen. En een heel snelle uitvoering wat ons betreft.

De voorzitter: Dat is afhankelijk van de beraadslaging in oktober. Voorstel is om deze motie snel te behandelen en wel in de eerstvolgende commissievergadering. Dat zou dan de commissie van oktober moeten zijn en dan leggen we ook nog een relatie met de Begroting. We kijken wat we doen in de gemeenteraad van oktober. Akkoord? Dat over de motie inzake de uitbreiding van de energietoeslag. Dan ga ik naar de heer De Jong van Forum voor Democratie. We zijn nog steeds bij het agendapunt 'Vaststelling van de agenda'.

De heer De Jong (FvD): Ja, wij hebben als fractie van Forum voor Democratie twee moties vreemd aan de orde van de dag. Ik kan ze helemaal voor gaan lezen, maar dat doe ik niet. De eerste betreft een motie rondom een extra AZC of eventuele uitbreiding van opvangplekken en de tweede motie betreft de Wet verplaatsing bevolking. Ik zou deze moties graag beide behandelen vanavond.

De voorzitter: Voorstel vanuit Forum voor Democratie om deze twee moties vanavond op de agenda te zetten en te behandelen – of niet af te handelen, afhankelijk van de beraadslaging. Ik zie alom knikken? Ja. Dan gaan we die daaraan toevoegen bij de besprekstukken.

Dan meld ik nog even iets voor de volledigheid voor een belangrijk deel van de mensen vanbuiten. Want de raad is daar al aardig van op de hoogte dat bij agendapunt B1 het raadsvoorstel is opgenomen over een extra krediet voor de herontwikkeling van het voormalig Biochron als gevolg van exceptionele prijsstijgingen. Dit is laat op de agenda gekomen. Spoedshalve is dat gedaan en dat is ook gecommuniceerd vooraf met u. Daar hebt u zich in kunnen vinden. Dat hoort bij agendapunt B1.

Dan maak ik nog even een technische opmerking. Dat is mijn sterkste kant, maar ik meld u even dat in iBabs op dit moment de agenda is aangepast. U dient alleen even de iBabs-pagina te verversen, zoals dat heet. Dan hebt u de aangepaste agenda – met dank aan mijn linkerbuurmannen voor uw neus.

Daarmee de agenda vastgesteld? Nog meer opmerkingen vooraf? Meneer Kasteleijn?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, ik vraag mij iets af. Misschien is het een voorstel van orde, maar we hebben een nieuwe tijdelijke griffier. Moet dat niet hier in de raad meegedeeld worden?

De voorzitter: Ik ben het heel vaak met u eens. Wacht even af, dan komt alles goed. Ja. Wij stellen deze agenda zo vast? Aldus besloten.

A1.a Aanwijzen waarnemend griffier S. Engelen en afleggen belofte

De voorzitter: De 'motie-Kasteleijn' is aangenomen. Wij gaan naar punt A1.a, 'Aanwijzen waarnemend griffier'. De plaatsvervangend waarnemend griffier is de heer Kasteleijn, maar de waarnemend griffier is... Nee hoor, we maken maar een grapje.

In ernst, we hebben inderdaad een formeel besluit te nemen over de waarneming van onze griffiersfunctie. We hebben gezegd: kom maar meteen bij ons zitten, want het zou zomaar kunnen zijn dat dit besluit goed gaat. De achtergrond is ernstig genoeg, het lange tijd uit de running zijn van Alida Renkema. Ik meld even dat achter bij de ingang een kaart voor Alida ligt. Als u daar straks wat op wilt schrijven, dan kunt u dat doen. Kijk, hij wordt nu even omhoog gehouden. Als u denkt: het is nu een beetje druk straks bij de uitgang, dan nemen we hem ook mee naar de gang, als we straks een hapje en een drankje doen. Maar het zou leuk zijn als u daar een persoonlijke tekst op schrijft.

Wij wisten – dat is in goed overleg met Alida gegaan – dat zij inderdaad voor langere tijd uit de running is. Daar doe ik verder geen voorspellingen over, ik hoop natuurlijk zo kort mogelijk voor haar én voor ons. De werkgeverscommissie uit deze raad is op zoek gegaan naar geschikte vervanging voor de komende maanden en heeft die gevonden in de persoon van de heer Sander Engelen. We hadden al kennis met hem gemaakt in eerdere sessies en we hebben u daarover geïnformeerd. Dat is ook heel mooi: velen hebben al kennis met hem gemaakt. Conform artikel 107 van de Gemeentewet is de raad bevoegd om de griffier aan te wijzen en te besluiten over het aangaan van de arbeidsovereenkomst met de griffier. De arbeidsovereenkomst wordt door de werkgeverscommissie namens de raad getekend, maar de aanwijzing dient in deze raadsvergadering te gebeuren. Dat voorstel ligt hier dus voor.

Ik neem aan dat u daarmee kunt instemmen? Dat is het geval. Het enige wat dan nog moet gebeuren, is het afleggen van de belofte. Daarvoor vraag ik de heer Engelen om naast mij te gaan staan naast het spreekgestoelte. En ik vraag alle anderen om te gaan staan. [Hierna neemt de voorzitter de belofte af bij de heer Engelen.]

Van harte gefeliciteerd met uw benoeming tot waarnemend griffier! [Applaus.] Daarmee hebben wij officieel een waarnemend griffier, daar zijn we blij mee. Welkom in ons midden. Mooi dat u al wat voorwerk hebt gedaan en we zullen hopen dat u de komende tijd ons zo goed mogelijk zou kunnen ondersteunen als gemeenteraad van Emmen.

A2. Vragenhalftuur

De voorzitter: Dan gaan wij naar het vragenhalftuurtje. Er zijn tien vragen ingediend. Dat meld ik u maar even. Ik heb de vragen doorgenomen.

Ik wijs met name even mevrouw Kuhl en de heer De Jong op het volgende. Dat gaat over een noodsituatie in een gezin. Ik verzoek u in de vraagstelling even rekening te houden met het feit dat we hier geen individuele casussen gaan behandelen en de wethouder zal ook nooit ingaan op individuele casussen. Dus als u een vraag heeft over beleid of wat dan ook, dan mag dat. Maar specifieke vragen over specifieke situaties zijn niet aan de orde in deze openbare raadsvergadering. Want u kunt wat dat betreft ook niet verwachten van een wethouder dat hij daarop ingaat. Dat heeft onder andere te maken met de wet op de privacy. U komt wat later aan de orde bij het stellen van deze vragen, dus ik vraag u vriendelijk om nog even te kijken naar de redactie van uw vragen.

Ik geef het woord als eerste aan de heer Katerbarg.

Overlast stationsgebied Emmen rond opvang Leger des Heils

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Het stationsgebied in Emmen kampt al langere tijd met verschillende vormen van overlast. Op dit moment krijgt Wakker Emmen signalen binnen dat het in de Verlengde Spoorstraat opnieuw onrustig is. Dit vindt zijn oorsprong met name in de aanwezigheid van de opvang van het Leger des Heils. Wakker Emmen heeft zeker oog voor de problematiek waarin deze mensen zich bevinden. Iedereen verdient een eigen plek. Helaas is de realiteit wel dat de buurt vaak overlast ondervindt en er regelmatig sprake is van een onveilig gevoel en fysieke bedreiging.

Wakker Emmen vraagt daarom aan het college of het college een goed beeld heeft van de incidenten die zich daar voordoen, welke stappen er ondernomen kunnen worden om ook structureel overlast te voorkomen en hoe de mensen die de overlast veroorzaken, geholpen kunnen worden met hun problemen. Dat is in ieders belang.

Reactie college

Mevrouw Leal (wethouder): Dank u wel, meneer Katerbarg, voor uw vragen over dit onderwerp. Ik hoorde er drie, dus ik zal ze even per stuk beantwoorden. U vraagt: heeft het college een goed beeld van de incidenten die zich voordoen aan de Verlengde Spoorstraat? De burgemeester gaf het al even aan: de burgemeester heeft in die zin de regie over de inzet van boa's en de politie. Wat ik verder kan zeggen over deze situatie, is dat we goed in beeld hebben wat zich daar afspeelt rond de dagopvang en het stationsgebied. We hebben de overlastgevers in beeld, maar tegelijkertijd is het ook een diverse en wisselende groep die je eigenlijk ook nooit helemaal in de greep kunt hebben – laat ik het maar even zo noemen. We merken ook dat de overlast in dat gebied met golfbewegingen gaat. Dus we zien het toenemen, maar daarna neemt het ook wel weer af. Dat gaat net als met golven: het gaat heen en weer. We hebben regelmatig overleg met de omwonenden, met de EOP's en met de ondernemers daar in de omgeving. We hebben heel korte lijnen met de betrokken organisaties als VNN, Leger des Heils, maar ook de politie en de boa's. Als zich daar incidenten voordoen, dan komt dit ook tijdens meerdere overlegstructuren aan de orde en wordt daar indien nodig op ingezet.

Dan vraagt u welke stappen er ondernomen kunnen worden om structurele overlast te voorkomen. Structureel oplossen van deze problematiek is een illusie, moet ik u zeggen. Het is een onderdeel van een grotere problematiek die we hier ook in Emmen. Dat manifesteert zich vaak rondom het stationsgebied. Dat zien we dus hier ook. Enige mate van overlast in de omgeving van de dagopvang is dan helaas nooit helemaal te voorkomen. We proberen wel op te treden op twee fronten. Aan de

voorkant doen we dat door het begeleiden van de mensen en het voorkomen van overlast. Dat doen we dan met heel veel partners van ons samen. Dat doen we ook op het gebied van acteren wanneer er wel overlastincidenten zijn, dan gaan er politie en boa's daar ook proactief op af. Onlangs is er weer een aantal gebiedsverboden daar afgegeven bijvoorbeeld, dus daar zijn we echt wel actief mee.

Dan de derde vraag: hoe de mensen die de overlast veroorzaken, geholpen kunnen worden met hun problemen. Dat is niet heel eenvoudig te beantwoorden. Maar ik ga een poging doen. Want de dagopvang vervult hierin een heel belangrijke functie. Die richt zich op mensen die dak- en thuisloos zijn of die dat dreigen te worden. Iedereen is daar welkom voor een kop koffie, voor een douche, even een wasje doen. Op die manier proberen de hulpverleners daar ook een ingang te krijgen om deze mensen te bewegen om een verder hulpverleningstraject in te gaan. Dat is dan ook het doel daar. De dagopvang is daar dus ook een vindplaats voor deze doelgroep. Zo krijgen we deze mensen dus ook goed in beeld. De inzet van onder andere het Leger des Heils en VNN is erop gericht om mensen perspectief te bieden, zodat mensen begeleid kunnen worden en toegeleid worden naar de juiste hulp. Vanuit de brede aanpak dak- en thuisloosheid worden verschillende projecten opgepakt om voor deze doelgroep passende hulp, begeleiding en huisvesting te realiseren.

Kortom, we zitten er bovenop. We hebben korte lijnen, het gaat met golfbewegingen. Het is een zeer uitgebreid antwoord, denk ik, op een complex vraagstuk. Ik hoop dat u hiermee uit de voeten kunt, meneer Katerbarg.

Overlast asielzoekers route Emmen-Ter Apel

De heer Woltman (Wakker Emmen): De gemeente Emmen draagt zoals iedere gemeente – althans, dat is de bedoeling – haar steentje bij aan de opvangcrisis voor asielzoekers. Als buurgemeente van de gemeente Westerwolde, waar ook Ter Apel onder valt, doet de gemeente er alles aan om te kunnen helpen waar dat kan, als dat lukt. Het opnieuw beschikbaar stellen van de sporthal in Bargeres is daar een mooi voorbeeld van.

Het station in Emmen is voor veel asielzoekers een belangrijke tussenstop. Het is de bedoeling dat de asielzoekers daar op de bus stappen naar Ter Apel en daar bij het aanmeldcentrum terechtkomen. Helaas is dat niet altijd het geval, want er zijn ook asielzoekers die ervoor kiezen om lopend dan wel fietsend naar Ter Apel te gaan – met veel overlast tot gevolg helaas. Al maanden merk ik van inwoners, vaak via een berichtje of ik hoor wat, dat er ingebroken wordt, diefstallen worden gepleegd, mensen worden lastiggevallen. Gelukkig niet dagelijks maar zeker wel wekelijks. Als raadslid, maar vooral ook als inwoner van Nieuw-Weerdinge, zie en hoor ik hier dus veel over. Het mag toch niet zo zijn dat men niet meer het huis uit durft of met het hondje rustig over de straat durft te gaan? Dat men niet meer zijn auto kan parkeren voor zijn huis of kan fietsen naar Emmen of naar Ter Apel zonder bang te zijn?

Heel af en toe zie ik daar ook weleens politie rijden, maar helaas bijna nooit handhaving. Langs deze weg wil ik dan ook de burgemeester vragen namens de inwoners van Nieuw-Weerdinge wat hij hieraan kan doen om de veiligheid van de inwoners te kunnen garanderen, zodat men weer gewoon de straat op durft te gaan.

Reactie college

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Laat ik vooropstellen dat de problematiek bekend is, uiteraard in Weerdinge en uiteraard ook in Nieuw-Weerdinge. Daar is overlast. Het is een relatief kleine groep asielzoekers die veel overlast veroorzaakt in Ter Apel, in dat opvangcentrum daar, maar ook inderdaad op de route van Emmen naar Weerdinge en Nieuw-Weerdinge en zo richting Ter Apel.

Wat hebben daar al zoal gedaan? Een beetje in het verlengde van de beantwoording door wethouder Leal: we kennen dat probleem. We hebben als gemeente in 2019 een samenwerking opgestart met diverse partijen rondom het stationsgebied. Want daar begint het. Ze rollen vaak de bussen of de treinen uit en komen dan op het stationsgebied. Over de overlast in dat gebied hebt u net al het nodige gehoord.

Daarnaast hebben we het over vervoer. Dat is een van de lastigste kwesties. Daarover hebben we ook rechtstreekse gesprekken gevoerd zowel met de voormalige staatssecretaris als met de huidige staatssecretaris. Dat gaat over die pendelbus. Want u zegt terecht: het gebeurt lopend, het gebeurt fietsend. Maar we hebben ook overlast in de bussen. Ook daar hebben we het nodig aan gedaan. Inmiddels rijdt er een speciale pendelbus tussen het Emmense station en Ter Apel. Want eigenlijk

willen we zoveel mogelijk voorkomen dat mensen dat te voet of op de fiets gaan. Die pendelbus gaat niet alleen van Emmen naar Ter Apel, maar ook weer terug. Want veel mensen kunnen ook gewoon het centrum weer uit in Ter Apel en gaan dan richting Emmen. Dus we proberen dat zoveel mogelijk in begeleid vervoer te doen en in die speciale pendelbus. Er is ook weer geld beschikbaar gekomen, meld ik maar even, om die pendelbus structureel te laten rijden. Dat meld ik ook maar even in volle breedte in de richting van de raad. Want dat was nog een heel gedoe en een heel ‘geonderhandel’. Daar vind ik ook wel wat van. Er is nu een overeenkomst gesloten voor langere tijd, zodat die speciale pendelbus kan blijven rijden.

Helaas – dat zeg ik er ook maar even bij, dat hoort een beetje bij openbaar vervoer – is die bus ook weleens een tijdje uitgevallen en dat had weer alles te maken met die crisissituatie in Ter Apel. Dat verklaart ook weer dat relatief veel mensen weer aan het wandelen en lopen gingen. En begrijp me goed: het is helemaal niet erg dat mensen daar lopen. Ik zou zeggen: ik woon zelf aan de route, ik zie mensen lopen, ik zie mensen fietsen. Ook mensen van wie ik denk dat ze op weg zijn naar Ter Apel. Dat geeft helemaal niks, ‘de meeste mensen deugen’. Maar u hebt gelijk: er is ook een aantal dat de boel aan het verzieken is. Ínmiddels rijdt die pendelbus weer volgens de dienstregeling. Wij hopen dat er nu ook dusdanige afspraken zijn gemaakt dat van langdurige uitval van die bus geen sprake is.

Nog even over dat vervoer. Er is ook een heel gedoe met buskaartjes. Dus ze gaan inderdaad ook weleens te voet. We krijgen daar wel meldingen over, ikzelf ook, en u, meneer Woltman, woont zelf ook in dat gebied. “Burgemeester, we zien hier mensen langs de weg lopen.” Ja, als je over dat fietspad loopt, is dat op zich niet verboden, zolang ze niet over de rijbaan lopen en zolang er maar geen overlast is. En met name aan de kopse kant van Nieuw-Weerdinge, tegen Ter Apel aan, is dat niet alleen bedreigend. Dat snap ik ook wel. Maar daar gebeuren ook verreweg de meeste incidenten.

Wat we nu gedaan hebben? We hebben ook geprobeerd om zowel de boa-capaciteit als de politiecapaciteit te versterken. Als mensen zeggen dat ze de politie daar nooit zien, zeg ik altijd dat de politie daar vaker is dan u ziet. Want u en ik zien dat maar een beperkte tijd. Geloof me, de politie doet twee dingen. De politie is daar vaak ter plekke. Dat heet ‘prio 1’ in vaktermen. Dat betekent dat op het moment dat een inwoner van Nieuw-Weerdinge belt over overlast van asielzoekers, de politie meteen begint te rijden. Dat doen ze niet bij elke melding, dus ze hebben hoog bovenaan staan op het lijstje. We hebben ook sinds kort een wijkboa aangesteld. In Nieuw-Weerdinge en Weerdinge zijn we als eerste gestart met die wijkboa. En die keuze is heel bewust, want daar vindt vooral op dit moment de grote overlast plaats – even los van al die andere problematiek in andere wijken. Dus we proberen zowel via die wijkboa als via die geprioriteerde politie-inzet daar zoveel mogelijk aan te doen.

Ten slotte had u het over meldingen. Ik zeg het ook maar even aan deze tafel in de volle breedte: blijf melden, inwoners. Want je ziet op gegeven moment mensen ook weleens denken dat het geen zin heeft om te melden. Dat gebeurt misschien ook wel bij de categorie ‘fietsendiefstallen’. Dat moet juist wel. Dat doe ik niet, maar als ik even feitelijk kijk hoeveel meldingen er dan zijn. Ik heb hier elke maandag overleg met de politie en dan valt het aantal meldingen wel tegen – of mee, het is maar net even hoe je het ziet. Dat aantal is laag, terwijl ik tegelijkertijd weet dat daar veel meer gebeurt dan dat er gemeld wordt, omdat ik in dat gebied woon – u woont ook in dat gebied, meneer Woltman. Dus als er overlast is, zeg ik maar even, ook tegen u – blijf dat vooral melden. Want die informatie helpt mij weer om de politie en de wijkboa’s zo goed mogelijk aan te sturen en goed zicht te krijgen op het probleem. Daarbij heb ik ook wel regelmatig contact met de directie van het centrum in Ter Apel, want daar ligt natuurlijk ook een directe lijn.

Ten slotte meld ik maar even dat we inderdaad een heel nare beroving hadden, die ook wel gebeurd is. Daar zit de politie dan wel weer bovenop. Die dader is aangehouden en daar is ook een vervolging op ingesteld. Dus de suggestie dat dat allemaal maar straffeloos kan, is ook niet zo. Dat deed u niet, maar dat hoor ik ook weleens. Kortom, volgens mij zijn we zowel met de pendelbus, de wijkboa’s en de politie er bovenop. Het is een lastig probleem, dat ik zeg ook. Maar blijf vooral melden als er overlast is. Ik probeer dat te volgen en ook contact te houden met het vertrekcentrum in Ter Apel. En ten slotte realiseert iedereen zich hier dat dit ook niet straffeloos kan. Dus daar worden wel degelijk mensen aangehouden en ook wel vervolgd. Een heel lang antwoord op een belangrijke vraag. Maar is dit voldoende?

De heer Woltman (Wakker Emmen): Ik heb nog één vraag. U zegt dat er een wijkboa is aangesteld voor zowel Weerdinge als Nieuw-Weerdinge. Daar ben ik heel blij mee – en ik denk die inwoners daar

ook. Even heel praktisch: hoeveel uur werkt die per dag? Want als die een halfuur ingezet wordt per dag of veel meer, dan maakt dat wel een verschil.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Dat weet ik niet. Nee. Maar geloof me, in elk geval meer dan een halfuur. Dan moet ik gaan raden. Maar dat ga ik niet doen. Ik kan dat antwoord nog later nog wel even geven.

Financiële tegemoetkoming aan Voedselbanken en kinderen naar school zonder ontbijt

Mevrouw Louwes (PvdA): Wij hebben er net al even over gehad. Maar we hebben er allemaal kennis van kunnen nemen dat er toch grote problemen ontstaan met het kunnen betalen van de boodschappen en met het kunnen betalen van de energielasten. Dat legt ook een grote druk neer op de Voedselbank. Vanuit die hoedanigheid is door de Partij van de Arbeid-fractie in de Staten een voorstel gedaan om daar extra geld beschikbaar te stellen voor de Voedselbanken. Daar is gisteren een besluit over genomen. Wij vragen ons af of het college ook kennis heeft genomen van dit besluit en of er ook zicht is op wat dit nu voor de Voedselbank Zuidoost-Drenthe betekent. Kan het college daar antwoord op geven?

In het verlengde daarvan horen we in de media steeds meer over kinderen die met een lege maag naar school komen, omdat de ouders onvoldoende geld hebben om hun kinderen een goed ontbijt te geven. Dat is natuurlijk een vreselijk bericht om te lezen. Is dit signaal ook via de scholen bij de gemeente Emmen binnengekomen? En zo ja, is er dan iets te zeggen over hoe scholen daarmee omgaan? En zo nee, is het dan ook mogelijk om daar een inventarisatie van te doen om te kijken hoe groot die problematiek in ons Emmen is?

Reactie college

De heer Wanders (wethouder): Ook het college heeft inderdaad vernomen uit de media dat dit besluit is voorgelegd in Assen en dat er geld is vrijgemaakt voor de Voedselbanken. Wat de exacte strekking is van het voorstel en hoe dat uitwerkt, is ons nog niet bekend. We hebben daar ook geen separate berichtgeving over gehad. In hoeverre gemeenten hier een rol of taak in krijgen, is ons dus ook nog niet bekend. Daarmee ook niet wat dit nou precies voor de Voedselbanken in Drenthe en daarmee ook die bijzondere Voedselbank Zuidoost-Drenthe betekent. Wij zullen dus ook moeten nagaan wat dit voor hen betekent en of wij daar een rol in hebben en wat dit weer voor ons zou kunnen betekenen. Het is in die zin nog wat ongewis voor ons.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, een vervolgvraag daarop. Dat begrijp ik ook, want het besluit is natuurlijk nog maar pas genomen. Maar het zou ontzettend prettig zijn als wij daar als raad over geïnformeerd worden als daar wat meer duidelijkheid over komt. Zou die toezegging gedaan kunnen worden?

De heer Wanders (wethouder): Op het moment dat wij met de Voedselbank contact opnemen en bekend is wat de strekking hiervan is, zullen wij de raad daar ook berichtgeving van doen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Heel fijn, dank u wel.

Mevrouw Leal (wethouder): Ja, mevrouw Louwes, ik hoor, lees en zie ook dergelijke berichten over kinderen die op school komen zonder ontbijt. En ik moet u zeggen: het breekt mijn moederhart. Ik denk dat als ik hier de zaal rondkijk, ieders hart breekt. Ik moet zeggen dat ik de schoolbesturen hier nog niet over heb gehoord. Dat wil niet zeggen dat het hier niet speelt. Komende week 5 oktober heb ik een overleg met alle schoolbesturen en ik ga deze vraag daar stellen. Met uw goedgevinden zal ik het antwoord daarop aan u toezenden.

Mevrouw Louwes (PvdA): Nou, heel erg bedankt.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ik meld even aanvullend dat aankomende woensdag in het kader van het Nationaal Burgemeestersontbijt de burgemeesters altijd een klas mogen uitnodigen. Dat

wordt gesponsord door plaatselijke bakkers. In dit geval is de asielzoekersschool voor een deel te gast bij de burgemeester om samen te ontbijten op woensdagochtend. Dat is in hetzelfde kader.

Gemeentelijke aanpak noodsituaties gezinnen: met kinderen en noodgedwongen onderdak elders

De heer Kuhl (PVV): Na het lezen van een artikel van RTV Drenthe over een jong gezin met drie kindjes dat buiten hun schuld in een noodsituatie terecht zijn gekomen en daardoor onderdak hebben moeten vragen bij de ouders, het volgende. Zij hebben een veel te kleine seniorenwoning van 64 vierkante meter. Daarom is er een noodsituatie en dit roept bij de PVV vragen op.

Waarom vervalt de hulpverlening in dit soort dossiers? Het zijn immers verlengstukken van de gemeente. De PVV is van mening dat er meer gedaan moet worden aan goede communicatie. De hulpverlening instanties lijken niet goed op elkaar afgestemd te zijn binnen onze gemeente, zodat dit soort schrijnende situaties toch dreigt te ontstaan.

De heer De Jong (FvD): Wij hebben wel wat aanvullende vragen. Ik zal dan niet op de persoonlijke vragen ingaan, aangezien dat niet mag.

De voorzitter: Dank u.

De heer De Jong (FvD): Heeft de gemeente zicht op dit soort schrijnende situaties binnen de gemeente? En zo ja, hoeveel van dit soort problemen zijn er? Dan ook een vervolgvraag: hoe kan het dat de gemeente wel in staat is meerdere huisjes af te huren op Parc Sandur voor andere mensen in een noodsituatie, maar geen oplossing kan aandragen voor soortgelijke problemen? Waarom is de gemeente niet in staat om deze gezinnen te helpen?

Reactie college

De heer Otter (wethouder): Ik moet ook even anders antwoorden. Want de vragen zijn een beetje anders gesteld. Zoals gezegd gaan we niet op de specifieke situatie, maar het was wel de vraag – en die is niet gesteld, maar ik ga er toch antwoord op geven – of ik op de hoogte was. Ja, wij zijn als gemeente op de hoogte van deze situatie.

Misschien moet ik even aangeven hoe wij dan in het algemeen hiermee omgaan. Ten eerste, de gemeente geen woningen. Alleen woningcorporaties hebben woningen. Wij gaan als gemeente niet over de toewijzing. Dan hebben we nog het urgentieprobleem: er zijn heel veel soorten urgentie. Dat weten de woningcorporaties ook. Zij laten alle toewijzingen lopen via Thuis Kompas. Voor de urgentiebepaling is er gewoon een urgentiecommissie die dat allemaal bepaalt. En in feite staan wij als gemeente volledig buiten dit proces.

Dan is er de vraag hoeveel van dit soort situaties er zijn. Dat weten wij niet, omdat wij verder geen inzage hebben in die urgentiecommissie. Wat ik wel kan zeggen, is dat ik – laat ik iets zeggen – één keer per kwartaal een brief krijg waarin de gemeente wordt aangesproken of zij wat voor de personen in kwestie kan doen. Die brief is meestal wel aan het college gericht of aan mij persoonlijk. Wat ik per ommegaande altijd doe met deze brieven, is dat die direct naar de beleidsmedewerker wonen gaat. Ik weet ook dat deze beleidsmedewerker eigenlijk per ommegaande ook altijd contact opneemt met de woningcorporatie. Wij kunnen het niet beïnvloeden, maar wat we wel kunnen doen, is vragen of het probleem bekend is bij de woningcorporatie en of de juiste procedures zijn gevolgd. Want je moet je voor die urgentiecommissie aanmelden. Soms doen mensen dat niet. Dus wij kijken gewoon of het allemaal goed loopt. We brengen natuurlijk de situatie dan daarmee ook nog een keer onder de aandacht. Soms blijkt er ook iets niet goed gegaan te zijn, dan heeft het een positief effect. En soms blijft gewoon de procedure lopen en beslist verder de urgentiecommissie. Dan heeft het verder weinig effect wat wij gedaan hebben. Dit wordt ook altijd teruggekoppeld naar de briefschrijver of de mailschrijver. Dus ik kan wel zeggen dat dat in de voorliggende casus eigenlijk identiek is gegaan.

Ja, wat kunnen we er verder aan doen? Dat is toch proberen – en daar werken we echt heel hard aan – het aantal woningen duidelijk te vergroten, ook met de corporaties daar afspraken over te maken zodat we zoveel woningen bijbouwen. Maar goed, u hebt me dat al heel vaak in deze vergadering horen zeggen. Ja, het kost gewoon allemaal helaas heel veel tijd. Een aantal jaren geleden hadden we genoeg woningen en in één keer hebben te weinig. Dat bijbouwen kost gewoon jaren. Dus daar moeten we voortdurend geduld bij hebben. We kijken ook naar flexwoningen, maar daarvoor geldt hetzelfde

probleem: die zijn amper beschikbaar. Dus zo proberen we in ieder geval de voorraad woningen te vergroten en daarmee ook de druk op de woningmarkt te verminderen, zodat daarmee de mensen ook snel aan de buurt komen.

Er werden nog wel wat andere vragen gesteld. Die gaan eigenlijk wat verder dan alleen het woningvraagstuk. Dat gaat het over andere zaken, meer op het sociale terrein: schuldhulpverlening en dat soort zaken. Maar ook daar kan men voor bij de gemeente aankloppen en dan doet ook iedereen denk ik zijn of haar best om te proberen een goede oplossing te vinden.

De heer Kuhl (PVV): Als het over urgentie gaat, zou dat aangepast kunnen worden in de toekomst? Nu is de urgentie vaak gekoppeld aan huiselijk geweld. Wat ik uit dit verhaal heb begrepen, is dat een standaard iets of kan dat in de toekomst breder uitgezet worden?

De voorzitter: Dus u vraagt of de criteria voor urgentie verruimd kunnen worden. Wethouder?

De heer Otter (wethouder): Ja, ik kwam het ook een beetje tegen dat de urgentievraag alleen geldt als er sprake is van huiselijk geweld. Maar ik heb er als aantekening bij gezet: ‘onzin’. Het zou niet best zijn als je alleen maar urgentie als je – om het maar zo even te zeggen – klappen krijgt. Nee, er zijn veel andere soorten urgentie die gewoon ook meespelen. Dus ik weet niet waar dat verhaal vandaan komt, maar het is wellicht een van de zaken die te maken heeft met urgentie. Maar er zijn veel meer soorten urgentie.

De voorzitter: Meneer De Jong, hebt u nog een aanvullende vraag?

De heer De Jong (FvD): Ja, ik had ook nog gevraagd wat betreft de andere noodsituaties waar de gemeente wel op stel en spring een heleboel kan realiseren en hier niet. Daarnaast wil ik ook nog wel even een opmerking maken.

De voorzitter: Ik vroeg aan u: hebt u een aanvullende vraag? Dat is uw aanvullende vraag?

De heer De Jong (FvD): Nee, dat is niet mijn aanvullende vraag. Ik heb een aanvullende opmerking: die wilde ik graag maken.

De voorzitter: Nee, u hebt ruimte voor een aanvullende vraag. Dat is uw aanvullende vraag? Of hebt u nog een andere aanvullende vraag?

De heer De Jong (FvD): Nee, dat is de aanvullende vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder.

De heer Otter (wethouder): Ja, laat ik het zo zeggen: ik begrijp de opmerking. Maar het is toch wel een beetje appels met peren vergelijken. We hebben het in het ene geval over - ik noem het dan toch maar – reguliere huisvesting en in het andere geval heb je het over een noodhuisvesting. Ik kan het dan over Oekraïners hebben en ook over de vluchtelingenproblematiek. Dan wordt er tijdelijk een oplossing gezocht. Dat kunnen huisjes zijn, maar dat kan ook een sporthal zijn of een school. Dus dat is van een andere orde dan dat je gewoon een reguliere huisvesting moet regelen.

Residence Spoorstede (snoeiprotocol bomen en steile afritten), openbare toiletten in dorpscentra, opgave ouderen in nieuwe aanpak Sedna en warmtebronnen in openbare ruimten in winterperiode

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik wilde eigenlijk eerst beginnen met de Spoorstede, omdat daar door de burgemeester al zo uitgebreid over is gerapporteerd. De Spoorstede is tegenover het station. We weten allemaal dat de sociale controle eigenlijk enorm belangrijk is in elke gemeenschap. Nu is de Spoorstede een gele flat en die gele flat heeft linden voor het gebouw staan, waardoor de mensen totaal geen uitzicht hebben op het station. Dan kun je je afvragen of je die ellende dan wel wilt zien. Ik weet het niet, maar de mensen die daar wonen, zeggen dat al die eiken daar wel keurig netjes worden bijgehouden. Maar de linden zijn al de laatste drie jaren niet gesnoeid. En die moeten toch jaarlijks

gesnoeid worden. Vraag aan de snoeier in het college: daar is een snoeiprotocol voor, natuurlijk. Geldt dat ook voor de linden bij de Spoorstede? Dat is de eerste vraag over de Spoorstede.

Het tweede is dat daar een paar kleine afritjes zijn waar een paar keer al mensen gevallen zijn, omdat die kleine afritjes voor die rollators, met name bij de apotheek daar, gevaarlijk zijn. Die gaan dan naar de parkeerplaats en zij komen dan te vallen omdat het net even te steil is. De vraag is: is de wethouder hiervan op de hoogte en zou hij hier naar willen kijken?

Dan is uit een onderzoek van Peil.nl gebleken dat het ontbreken aan openbare toiletten voor twee van de zes mensen een reden is om minder of helemaal niet naar een winkel te gaan. Een goede dekking van toiletten in een winkelcentrum is volgens dit onderzoek dan ook dat op 500 meter afstand een toilet voorhanden zou moeten zijn. In het centrum van Emmen vinden we een gratis toilet. In het Rensenpark, bij de HEMA en de skatebaan zijn toiletten tegen betaling. Naar mijn weten is er in geen van de centra van de buitendorpen een openbare voorziening aanwezig. Vraag aan de wethouder. Is hij of zij van mening dat deze situatie wenselijk is en dan met name in de buitendorpen? En is het juist dat er een aantal jaren geleden al een belofte is gedaan in Klazienaveen door een van de wethouders? Zijn er plannen om hier verbetering in aan te brengen?

Dan heb ik nog een vraag over Sedna. Sedna heeft met zijn nieuwe aanpak sinds 2021 al opmerkelijke successen geboekt. Dat hierbij keuzes gemaakt zijn, is begrijpelijk en een goede zaak. Het spijt ons echter dat hierbij de oudere toch langs de zijlijn is blijven staan en niet wordt meegenomen. Dat terwijl de oudere in Emmen toch meer dan de helft van de bevolking omvat. Vraag aan de wethouder: is de wethouder bereid om nogmaals naar de vijf opgaven van Sedna te kijken met het oogmerk om een zesde opgave voor de kwetsbare oudere bij te laten komen?

Dan mijn vierde vraag. In andere landen wordt nagedacht over hoe de komende winter goed door te komen. Zo worden in Engeland in een aantal zaaltjes in buurthuizen en verenigingsgebouwen warmtebronnen neergezet. Deze ruimten zullen in de winter altijd op een aangename temperatuur worden gehouden, zodat ouderen en minder draagkrachtigen daar toch overdag warm kunnen verblijven. 50PLUS lijkt dit een vorm die ook in Emmen goed toepasbaar is. Zou de wethouder willen onderzoeken welke ruimten in de winter daarvoor dienst zouden kunnen doen? En zou de wethouder willen onderzoeken of er voor deze doelgroep ook eventueel vervoer geregeld kan worden?

Reactie college

De heer Van der Weide (wethouder): Laat ik ermee beginnen dat het bij Spoorstede geen linden zijn, waar u het over had, maar platanen. U vraagt of we dat jaarlijks willen snoeien. Uw eigen beleid – dat is ook vastgesteld in de raad – is dat wij planmatig bomenonderhoud uitvoeren. Dat doen we één keer in de acht jaar. Hier is geen sprake van een uitzondering, want dan moet u denken aan een boom die gevaar oplevert of een boom niet meer in orde is in het kader van gezondheid. Dat is allemaal niet het geval. Het goede nieuws is dat de bomen voor volgend jaar in de planning staan. En wat misschien ook goed nieuws is, is dat de herfst weer van start is gegaan. Dat scheelt in ieder geval weer qua uitzicht voor de komende zes maand.

Als we kijken naar het andere geval, de trottoirs, dan snap ik uw vraag. Iedere valpartij is er een te veel, maar we moeten denk ik ook niet de illusie hebben dat we de openbare ruimte dusdanig kunnen inrichten dat er nooit meer iets zal gebeuren. We hebben ook een richtlijn voor hoe we de openbare ruimte inrichten en hoe we omgaan met dergelijke afritten. Dus volgens mij voldoen ze aan de richtlijn en is er geen noodzaak om daar iets aan te doen. Wij hebben ook geen meldingen ontvangen, dus het lijkt me in ieder geval ook goed dat als er iets gebeurt, mensen daar melding van maken. Want als we op een bepaalde plek zien dat er redelijk veel meldingen zijn, kan dat wel aanleiding zijn om iets te doen. Maar ik zal de situatie nog een keer laten bekijken of het ook allemaal aan de richtlijn voldoet. Als dat wel het geval is, dan voldoet het aan onze inrichtingsprincipes.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Blij dat de wethouder hiernaar wil kijken.

De heer Van der Weide (wethouder): Uw opsomming van openbare voorzieningen voor Emmen-centrum klopt. Ik noem er nog meer: dat is de fietsenstalling en zo is er nog wel een aantal voorzieningen. Er is een hele tijd terug een motie ingediend. Die had betrekking in Klazienaveen en Emmen-centrum. Zo is het openbare toilet aan het Raadhuisplein ook gerealiseerd. Voor Klazienaveen zijn we tot de conclusie gekomen dat daar geen draagvlak was om met de partijen een geschikte

locatie te vinden en daarmee voldoende draagvlak te krijgen. Daarom hebben we er destijds afscheid van genomen en is die ook ingeboekt bij de bezuinigingsoperatie in 2019. Als je het hebt over de centra van de gemeente Emmen, dan denk ik dat met name Klazienaveen en Emmen-centrum dusdanig van omvang zijn dat dat ook de locaties zijn waar een openbaar toilet goed functioneert. Aan de andere kant krijgen wij ook geen vragen vanuit de middenstand of vanuit De Koepel dat er vraag is naar een dergelijke voorziening.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Even nog over Klazienaveen. Ik begrijp dat daar onderhandelingen c.q. besprekingen geweest zijn. Is dat met de EOP geweest? Of met welke onderhandelingspartij is dat geweest?

De heer Van der Weide (wethouder): Nou, het is geen onderhandeling geweest maar een bespreking om naar een locatie te zoeken in het centrum van Klazienaveen die kan rekenen op draagvlak. Want ook niet iedereen wil een openbaar toilet naast de deur. Uiteindelijk heeft die zoektocht niet geresulteerd in een locatie en hebben we bij de bezuinigingen – dat is ook uw besluit geweest – gemeend om dat bedrag in te boeken.

Mevrouw Leal (wethouder): Sedna heeft inderdaad vijf maatschappelijke opgaven geformuleerd. Ik zal ze eventjes noemen: het doorbreken van armoede, perspectief voor jeugdigen, het faciliteren en doorontwikkelen van informele zorg, ondersteuning bij en preventie van huiselijk geweld en het versterken van de zelfredzaamheid van de inwoners. Ouderen zijn dus niet specifiek benoemd als thema. Maar dat betekent niet dat hier geen aandacht voor is. Met uitzondering van perspectief voor jeugdigen – want dat zijn ouderen per definitie niet – gaan de overige opgaven ook ouderen aan. Zo is er vanuit Sedna aandacht voor mantelzorg, informele zorg en het organiseren van collectieve activiteiten in de wijkcentra en buurthuizen. Enkele voorbeelden hiervan zijn seniorenbezoekers, huiskamers voor thuiswonende ouderen in samenwerking met hoofdaanbieders, vrijwilligers die gekoppeld worden aan ouderen, het ondersteunen van initiatieven die speciaal voor ouderen zijn zoals de Dag van de Ouderen, die volgende week geloof ik weer georganiseerd wordt. Dit voorjaar is er aan Sedna de aanvullende opdracht verstrekt om deel te nemen aan multidisciplinaire teams ouderenzorg die werken vanuit huis waar ze praktijken. Dit om te komen tot goed afgestemde zorg voor kwetsbare ouderen in de wijk.

Ik vind de oproep van 50PLUS om ouderen als extra opgave te benoemen, heel sympathiek. Maar ik zie hier nu nog even geen noodzaak toe, omdat ouderen integraal onderdeel uitmaken van de huidige opgaven en de werkwijze van Sedna.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik wilde daar nog een vraag over stellen. Hoe staat het met de keukentafelgesprekken die eigenlijk met elke 75-plusser gedaan zouden moeten worden? Ik heb de indruk dat dat het ze niet altijd lukt. Want bij mij is dit niet gelukt. Ik ben al wel 75 jaar oud.

De voorzitter: Als we dat argument aanhouden, dan gaan we hier nog wat beleven in de gemeenteraad. Wethouder.

Mevrouw Leal (wethouder): U geeft al aan dat het dus bij u niet gelukt is. Ik heb geen andere signalen gekregen dat daar iets niet goed gaat. Maar ik ga het nog even voor u uitzoeken.

De voorzitter: Ja, desnoods komt de wethouder zelf aan uw keukentafel zitten.

Mevrouw Leal (wethouder): Nou nou nou!

De heer Kasteleijn (50PLUS): Nou, ze is welkom, hoor!

De heer Wanders (wethouder): Het mag helder zijn: het college wil voorkomen dat inwoners vanwege financiële problematiek deze winter de kachel uit moeten laten. We willen daar wat aan doen. Daar hebben we ook in de commissievergadering even kort bij stilgestaan. Dat geldt wat ons betreft ook voor de maatschappelijke instellingen en organisaties waar we naar aan het kijken zijn. Ik

heb ook in de commissievergadering gezegd dat we aan het kijken zijn naar noodfondsen hoe we daar de inwoners en maatschappelijke instellingen mee kunnen ondersteunen en daarmee wat ons betreft ook dorpshuizen en sportverenigingen. Dus daar kijken we heel breed naar, daar zijn we ook mee bezig dit te ontwikkelen. Daarmee hopen we dan ook hen in staat te stellen dit te doen als zij dat eventueel willen. Maar het is erop gericht dat de inwoner de kachel thuis niet uit hoeft te doen en daarmee is de noodzaak er op dit moment daar nog niet voor.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Geen aanvullende vraag. Alleen, ik heb nog niet gehoord of er eventueel vervoer geregeld zou kunnen worden voor deze mensen die eigenlijk niet eens daarnaartoe kunnen komen.

De heer Wanders (wethouder): Ik dacht even dat die laatste zin van de heer Kasteleijn zou zijn '(...) daarnaartoe hoeven komen'. Want mijn antwoord was dat wij erop willen inzetten dat mensen thuis de kachel niet uit hoeven doen. En dan hoeven ze ook niet vervoerd te worden naar een andere ruimte met een kachel.

A3. Notulen openbare raadsvergadering van 30 juni 2022

De heer Kasteleijn (50PLUS): Hierbij willen wij aanmerken dat op bladzijde 98 boven de motie 26 op de regels boven 120 euro twee keer de volgende tekst staat: *'Dat het voldoende is.'* Een van beide kan worden geschrapt. Dat is opmerking één.

Opmerking twee: op bladzijde 109 staat op de vierde regel van de eerste bijdrage van de heer Kasteleijn van 50PLUS twee keer het woordje 'minder' in de volgende tekst: *'(...) dat wij het minder het op de zaterdag openen minder zien zitten het'*. Het eerste woordje 'minder' kan dus weg. Waarvan akte.

De notulen van de openbare raadsvergadering van 30 juni 2022 worden met deze wijzigingen vastgesteld.

A4. Nieuwe procedureverordening nadeelcompensatie

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A4 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A5. Bestemmingsplan 'Schoonebeek, Camping Bultweg'

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A5 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A6. Grondexploitatie Valtherlaan

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A6 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A7. Grondexploitatie Centric-locatie

De heer Koops (D66): Tijdens de afgelopen commissievergadering Wonen & Ruimte heeft de fractie van D66 Emmen verwoord dat wij het ongemakkelijk vinden om een besluit te nemen over de invulling van onze woningvoorraad. Zogenaamd op grond van onze Woonvisie, terwijl we die Woonvisie nog helemaal niet kennen en die pas later wordt vastgesteld. We vroegen en vragen ons ook serieus af of een volledige invulling met woningen uit het middenhuursegment op deze locatie zou kunnen aansluiten op die visie, gelet op de eerdere uitspraken van uw college rondom het op peil houden van het aanbod van en de wachttijden voor de sociale huurwoningen in onze gemeente.

Ondanks dat is het voorliggende besluit natuurlijk een raadsvoorstel omtrent de grondexploitatie, wat maakt dat wij het ook op die manier zullen benaderen. Bovendien heeft uw college de nieuwe Woonvisie inmiddels vastgesteld en zullen wij deze binnenkort bespreken. Daarbij zullen wij de

discussie ook zeker aanvoeren over sociale huurbouw, versplintering van koop, huur en sociale huur en verbouwen in plaats van nieuwbouw. Dus al met kan de fractie van D66 Emmen met de nodige bedenkingen instemmen met het voorliggende besluit.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A7 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen, met inachtneming van de stemverklaring van de fractie van D66.

A8. Bestemmingsplan ‘Zwartemeer, Eemslandweg 88’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A8 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A9. Bestemmingsplan ‘Nieuw-Schoonebeek, Europaweg 90-SCH en hogere grenswaarde geluid en vaststelling anterieure overeenkomst’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A9 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A10. Bestemmingsplan ‘Weiteveen, Veltmanlaan 27B’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A10 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A11. Bestemmingsplan ‘Erica, De Welhaak (woningbouwlocatie)’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A11 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A12. Bestemmingsplan ‘Erica, Verlengde Vaart ZZ tussen nummers 161 en 163’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A12 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A13. Bestemmingsplan ‘Schoonebeek, Europaweg 186, 187 en 188’

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A13 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A14. Jaarverslagen klachten 2020 en 2021

De heer Koops (D66): Tijdens de afgelopen commissievergadering BM&E heeft de fractie van D66 Emmen benadrukt dat wij blij zijn dat de jaarverslagen klachten op deze manier met de raad gedeeld worden. Bovendien zien wij een verbetering in de snelheid van de afhandeling van klachten. Als 28 procent van klachten niet binnen tien weken wordt afgehandeld, dan is dat natuurlijk nog veel te veel. Bovendien zien wij liever een streven naar een doorlooptijd van zes in plaats van tien weken.

Verder vragen wij ons nog steeds af hoe de raad haar controlerende rol omtrent de afhandeling van klachten kan invullen. Op de huidige manier is het voor ons namelijk onmogelijk om te zien waarnaar de meeste klachten zijn te herleiden. Daarnaast bevatten deze stukken geen oplossingen of manieren waarop van de klachten geleerd wordt. De focus zou natuurlijk moeten liggen op het laten afnemen van het aantal klachten.

Zonder dat de raad daarbij op de stoel van de uitvoering hoeft te zitten, willen wij u daarom nogmaals vragen om ons inzicht te geven in de lessen die de gemeente trekt uit de klachten en om zo helder mogelijk inzichtelijk te maken wat precies de pijnpunten zijn bij toekomstige verslagen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A14 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen, met inachtneming van de stemverklaring van de fractie van D66.

A15. Aanwijzing contactpersonen Wet open overheid

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A15 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

B1. Extra krediet herontwikkeling voormalig Biochron als gevolg van exceptionele prijsstijgingen

De voorzitter: En dan gaan we over naar de B-stukken. We hebben bij de vaststelling van de agenda dit punt toegevoegd. Dit is 'Extra krediet herontwikkeling voormalig Biochron als gevolg van exceptionele prijsstijgingen'. Dat is spoedshalve op deze agenda gezet. Ik zou me kunnen voorstellen dat de wethouder nog even een korte toelichting geeft. Misschien helpt dat de beraadslagingen. Dan zullen wij in twee termijnen hier het woord over laten voeren. Is dat akkoord? Wethouder, hebt u nog behoefte aan een toelichting?

De heer Otter: Nou, in principe niet, voorzitter. Ik ga liever even op de vragen in.

De voorzitter: Dat mag ook. Eerste termijn. Ik neem aan dat de meeste fracties hierover het woord willen voeren? Ik zie u allemaal knikken. Dat is goed. Nou, dan ga ik eerst maar even naar de fractie van Wakker Emmen, de heer Hoogenberg. U hebt vier minuten spreektijd om uw betoog te houden. Het is aan u.

Eerste termijn

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Het is een onzekere en onvoorspelbare wereld met grote gevolgen op tal van terreinen. Een van die terreinen zijn de extra exceptionele prijsstijgingen voor bouwprojecten. Dat merken we allemaal. Bij de Kadernota hebben we hierop ingespeeld door een kleine 15 miljoen beschikbaar te stellen voor het opvangen van buitengewone prijsstijgingen. Dit omdat we dit belangrijk vonden en vinden dat lopende projecten uitgevoerd kunnen worden. Deze projecten moeten bijdragen aan een leefbare en aantrekkelijke gemeente om in te wonen en in te werken.

Het college heeft met de brief helder gemaakt hoe om te gaan met het aanwenden van het krediet van 15 miljoen. Beneden de vier ton is het college bevoegd en daarboven de raad – wij dus. Met het voorliggende voorstel zou 1,7 miljoen uit het betreffende krediet moeten halen. Is dan bij het ramen van deze 15 miljoen al voldoende rekening gehouden met het Biochron? In hoeverre past deze prijsstijging binnen dat krediet van die 15 miljoen? En als we hier dan mee instemmen, lopen andere projecten dan het gevaar buiten de boot te vallen, omdat op een bepaald moment het krediet ontoereikend kan zijn? Dat zijn vragen die wij hebben.

We hebben ooit ingestemd met het krediet van 15,5 miljoen om het entree van het Rensenpark op te knappe tot een volwaardige en aantrekkelijke entree. Wij begrijpen dat daarvan 4,5 miljoen wordt gedekt uit bestaande middelen. Besparing op onderhoud, beheer en energie van het Biochron enerzijds en anderzijds de huur van het CBK zorgen voor de dekking. De vraag aan het college is of dit nog steeds klopt.

Het plan moet ervoor zorgen dat het park een veel betere verbinding krijgt met het Marktplaatsplein. Dit is zeer belangrijk voor het functioneren van het centrum. Een andere belangrijke doelstelling is om het Biochron te behouden. Het is een belangrijke historische plek uit de voormalige diertuin en we geven het zo een nieuw leven. Er is al zoveel cultuurhistorie uit Emmen verdwenen, laten we dit niet verkwanselen. Door het behouden van het Biochron ontstaan er twee multifunctionele ruimten die invulling geven aan de visie van het Rensenpark.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Is de heer Hoogenberg ervan op de hoogte dat het Biochron gesloopt is en er derhalve die cultuurhistorische waarde daar veelal niet meer aanwezig is?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Ik denk dat ik wel op de hoogte ben van de situatie bij het Biochron. Maar ik denk dat het heel goed is om het Renssenpark en de entree van het hele gebeuren op een goede manier aan te pakken.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Maar ik hoor u net iets zeggen over de cultuurhistorische waarde van het Biochron. Maar het Biochron is er niet meer. Dus dat kan niet meer behouden worden. Er wordt wat veranderd, er blijft niet iets van behouden.

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Het wordt veranderd, maar op een manier waarop wij denken dat het heel goed is voor het Renssenpark.

De heer Koops (D66): We gingen er wat aan voorbij, dus daarom reageerde ik niet meteen. Toch wil ik erop terugkomen. U vraagt aan de wethouder of bij het ramen al rekening is gehouden met het Biochron: dat gaat over het budget van 15 miljoen. Stel nou dat dat niet is gebeurd en vanwege dit extra budget bepaalde projecten buiten de boot vallen. Is dat dan reden voor Wakker Emmen om niet in te stemmen met dit besluit?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Dat hangt van de ruimte af die er verder is. Dat kunnen we nu nog niet zeggen. Het was een vraag aan de wethouder. Dat willen we graag even weten. Is er rekening mee gehouden? En zo ja, als er rekening mee gehouden is, wat scheelt het dan?

Door het behouden van het Biochron ontstaan er twee multifunctionele ruimtes die invulling geven aan de visie van het Renssenpark. Het CBK gaat dus als een van de huurders naar die ruimtes. Wij doen dit dus niet om het CBK te verhuizen, maar we doen het om de entree van het Renssenpark sterk te verbeteren. Het CBK is daarbij een prima partij om als huurder van een van de ruimten op te treden.

Het is wel een heel erg lastig vraagstuk in een tijd dat gezinnen niet meer rondkomen als gevolg van de energiecrisis. Het geeft een dubbel gevoel. Hoe gaan we dan om met dit gevoel? Moeten we nu volledig op de rem trappen en stoppen met het project? Het is nu een desolaat gebied en allesbehalve een visitekaartje voor het Renssenpark en het centrum. In een tijd dat veel inwoners, bedrijven en organisaties problemen hebben met hun energierekening, willen wij dan extra geld uittrekken voor deze verbouwing? Wij worstelen daar wel erg mee, moet ik zeggen, ook in onze fractie. Rationeel zeggen we 'ja'. Maar op basis van emotie blijft het een lastige afweging. We zien het belang van de verbouwing. We snappen ook dat onze inwoners denken: help ons nou eerst eens even met het betalen van de energierekening. Wat mogen onze inwoners dan van ons college verwachten als gevolg van de energiecrisis? Daar willen we ook graag een reactie op.

In het raadsvoorstel is aangegeven dat het opvangen van bezuinigingen in het plan niet mogelijk is. Evenmin is het juridisch mogelijk een jaartje te wachten en dan een nieuwe aanbesteding te doen. Je zou dan een compleet nieuw plan moeten maken. In feite betekent dit: doen we er nu geld bij of stoppen we ermee? Kan het college aangeven wat de consequentie van stoppen is in financiële zin en wat dit voor de entree van het park en het centrum van Emmen betekent? Linksom of rechtsom zullen we het gebied toch moeten opknappen. Kan de wethouder schetsen wat de kosten zijn van een alternatief? Want dit gebied verdient een kwalitatieve en volwaardige afronding.

Over 'afronden' gesproken: nog twee korte vragen. In het raadsvoorstel staat dat het een risico is dat de kosten nog verder kunnen tegenvallen. Over wat voor risico hebben we het dan? En zijn dan alle risico's voor de aannemer? In hoeverre wordt de gemeente gecompenseerd vanuit het Rijk voor de sterke prijsstijgingen?

De heer Mulder (PvdA): Eerst maar even de feiten op een rijtje. Dat is belangrijk omdat zeker in deze moeilijke tijden discussies al snel door elkaar gaan lopen. Dat merken we hier ook al.

Feit: we zijn een traject begonnen om het oude Biochron en de entree van het Renssenpark opnieuw vorm te geven. Daarbij zal het CBK hoofdgebruiker worden van het nieuwe gebouw. Feit: de bouwkosten – inclusief salaris van personeel, gaan we zomaar van uit – zijn flink toegenomen. Het college stipt in de brief de oorzaken aan van deze uitzonderlijke prijsstijgingen. Feit: in de Kadernota

2023 is een krediet van 14,6 miljoen euro opgenomen, bedoeld om deze eerdergenoemde prijsstijgingen op te vangen.

Dan nu de vraag die voorligt. Om het project tot uitvoer te kunnen brengen, is een aanvullend krediet noodzakelijk van 1,7 miljoen euro, te dekken uit het eerdergenoemde krediet dat in die Kadernota is opgenomen. Vervolgens ontstaat er toch wel enige reuring die onze fractie eigenlijk niet heel erg goed begrijpt. Dat krediet is expliciet bedoeld om die prijsstijgingen in de bouwkosten op te vangen. Dat geld is al gereserveerd, we hebben er al rekening mee gehouden. Het is dus niet 'extra extra'. Natuurlijk, je kunt dat hele plan nu in twijfel gaan trekken. Je kunt zeggen dat kunst op dit moment wel een van de laatste behoeften is voor onze inwoners. Het zal u niet verbazen dat wij anders in deze wedstrijd staan. Volgens de Partij van de Arbeid schieten we dan in een kramp, waarin we eigenlijk helemaal niets meer kunnen, zoals investeren in een aantrekkelijke binnenstad – om maar eens iets te noemen. Want loop door het centrum en zie hoe die ingang van het Rensenpark er nu bij ligt. Dat is niet bepaald uitnodigend. Erger: als we vanavond 'nee' zeggen tegen het beschikbaar stellen van dat krediet, dan blijft het zoals het nu is. Dan gaat op alles in het centrum afstralen, inclusief de detailhandel waarover we over een paar weken komen te spreken. Dan blijven we zitten met een lelijke puist in het hart van onze stad. We zijn al voorbij het punt waarbij we kunnen stoppen. De pui is er al uit geslagen, je zult er nu een nieuwe pui in moeten zetten. Anders blijft het naar binnen regenen. En dat laatste is figuurlijk bedoeld. Maar ik bedoel daarmee ook dat het stoppen zomaar eens meer zou kunnen kosten dan het project af te ronden.

Los daarvan, de Partij van de Arbeid is echt van mening dat een mens niet leeft van brood alleen, ook niet in deze voor veel mensen donkere, onzekere tijden. Er mag gedacht worden aan kunst en cultuur, hetgeen onverlet laat dat er prioriteit dient te worden gegeven aan het oplossen van acute problemen waar onze inwoners mee te maken hebben. Die problemen gaan we evenwel niet oplossen door het project nu te stoppen. Anders gezegd: de rij bij de Voedselbank wordt er niet korter door. De energieprijzen gaan er niet van dalen. Dat bedoelde ik aan het begin van mijn betoog: laten we die discussies niet met elkaar vermengen en nu vrezen voor de toekomst en alles maar stilleggen. Er moeten ruimte zijn en blijven om te investeren.

De heer Wittendorp (CDA): Ja, ik heb een vraag aan de fractie van de Partij van de Arbeid. Wij als gemeenteraad hebben een controlerende rol. Wij willen graag weten of de fractie van de Partij van de Arbeid vindt dat er voldoende informatie is om die rol uit te kunnen voeren.

De heer Mulder (PvdA): Ja, dat is een gesloten vraag. Het antwoord daarop is 'ja'.

De heer Wittendorp (CDA): Het CDA Emmen gelooft in het Rensenpark en wij geloven ook nog steeds in de organische ontwikkelstrategie van hetzelfde Rensenpark. Daarvoor moet je wel geduld hebben en daarvoor moeten we ook strategisch gaan kiezen. En een van die strategische keuzes is de herontwikkeling van het voormalige Biochron. De transformatie van de kelders geeft de mogelijkheid voor de huisvesting van onder andere het CBK – het is net ook al gezegd – en, niet onbelangrijk, de entreezone wordt heringericht. Dat zijn belangrijke keuzes die we hebben gemaakt om het Rensenpark verder te brengen. Daarvoor hebben wij kredieten beschikbaar gesteld.

Dat we te maken hebben met uitzonderlijke prijsstijgingen, is evident. Daarom hebben wij ook ingestemd met de Kadernota 2023 waarin een krediet is opgenomen van 14,6 miljoen om deze prijsstijgingen op te vangen. Wel met inachtneming van de toezegging van het college dat we nadere afspraken gaan maken over het onttrekken aan het krediet. Op 31 augustus jongstleden heeft het college ons een brief gestuurd over hoe zij de kaders zien rondom het inzetten van dat genoemde krediet. De brief sluit af met *'het vertrouwen, de raad voldoende te hebben geïnformeerd'*. Informeren is eenzijdig, dat is heel wat anders dan afspraken maken. De raad heeft een kaderstellende rol, niet het college. Deze brief stond bij de ingekomen stukken van de BM&E-vergadering van 15 september en deze hadden wij willen agenderen voor de commissievergadering van oktober. Maar aangezien we het vanavond al hebben over een eerste grote onttrekking uit dat krediet, zou behandeling van de brief in oktober mosterd na de maaltijd zijn.

Want wij missen namelijk iets essentieels in het voorstel met de kaders. Dat is de optelsom van hoe het krediet van 14,6 miljoen is samengesteld. Wij snappen dat deze lijst niet openbaar gemaakt kan worden om de onderhandelingspositie van de gemeente niet te ondermijnen, maar het is wel essentieel

om als raad onze controlerende rol goed uit te kunnen voeren. Wij moeten kunnen zien of het gevraagde extra krediet in de pas loopt met de inschattingen die leiden tot het totaal van die 14,6 miljoen. Want als dat niet zo is, dan doen we andere projecten met overschrijdingen direct tekort. Ja, en dan weet je zeker dat je aan het eind tekortkomt. Zonder inzage in die optelsom kan het CDA überhaupt niet instemmen met dit raadsvoorstel. We kunnen ons wel voorstellen dat we in de schorsing, bijvoorbeeld onder geheimhouding, inzage krijgen in het voor het Biochron ingeschatte bedrag. Als dat gevraagde extra krediet dan in de pas loopt, dan kunnen wij instemmen. Mocht dat nou niet zo zijn, dan willen wij ons standpunt ook eventueel heroverwegen en in tweede termijn met een amendement komen met een aangepast beschikbaar te stellen krediet.

De heer De Jonge (VVD): Voor ons ligt het raadsvoorstel 'Extra krediet voor de herontwikkeling van het voormalige Biochron als gevolg van exceptionele prijsstijgingen'. En dit is nog maar het begin: dit is de eerste van waarschijnlijk meerdere. U weet: de VVD is altijd kritisch geweest op dit dossier. Fijn ook dat het als raadsvoorstel eerst in de raad komt. Wij denken dat de andere raadsleden dat momenteel ook zo vinden. Het herinnert ons aan het feit dat de VVD en andere partijen dit al zagen aankomen. We refereren aan de Nota Exceptionele Prijsstijgingen die we tijdens de Kadernota expliciet genoemd hebben en waarvoor we gelukkig toen de juiste kaders gesteld hebben.

In het raadsvoorstel staat het volgende. *'Uit de laatste doorrekening van het bestek in april 2022 bleek echter dat als gevolg van de recente prijsontwikkelingen in de markt een zekere mate van overschrijdingen aan de orde zou kunnen zijn.'* De VVD vraagt zich af of in die doorrekeningen of daarvoor ook al sprake was van prijsstijgingen. Kunnen we inzicht krijgen van de momenten van die doorrekeningen met de bedragen?

Gevraagd wordt nu een aanvullend krediet van 1,7 miljoen boven op de 5,5 miljoen voor de transformatie van de kelders van het Biochron, de huisvesting CBK en de herinrichting van de entreezone. We moeten ons goed realiseren dat het hier gaat om een bedrag van ruim 7,2 miljoen. De fractie van de VVD heeft onlangs het college gevraagd om een totaalkostenoverzicht van de afgelopen vier jaar aangaande het Rensenspark. We waren toch wel enigszins geschokt, alhoewel we al wisten dat er veel geld uitgegeven is. We gaan ervan uit dat eenieder hier in de raad heeft kunnen lezen dat in vier jaar tijd maar liefst meer dan 20 miljoen hierin is gestoken. Het is tijd dat we prioriteiten gaan stellen. Zeker in deze onzekere tijden waarin de ene crisis nog niet is opgelost, of de andere crisis alweer voor ons ligt.

Terugkomend op mijn inleiding dat dit het begin is en dat dit nog maar de eerste aanvraag bij de raad is om een beroep te doen op het budget voor exceptionele prijsstijgingen. De prioriteiten liggen wat ons betreft elders. Denk aan wegen, fietspaden en sportparken. De bodem voor dit krediet voor exceptionele prijsstijgingen zal snel in zicht zijn als we niet snel een andere koers gaan varen. De VVD neemt aan dat de andere partijen dit ook inzien.

In het raadsvoorstel wordt niets, maar dan ook niets, genoemd om eventuele concessies te doen in dit megaproject. Sober is geen optie. De VVD hoort graag van de wethouder waarom er niet versoberd kan worden. Wij kunnen ons namelijk niet voorstellen dat er niet iets geschrapt kan worden. Sterker nog, het is zelfs niet uit te sluiten dat tijdens de uitvoering opnieuw sprake kan zijn van exceptionele prijsstijgingen en dat het college deze mogelijk opnieuw aan de raad moet voorleggen. Vergeet ook niet dat dit nog maar de helft is van de kelders. Voor het andere gedeelte is al 3 miljoen gereserveerd. Kan de wethouder aangeven of we hier ook al rekening moeten houden met een prijsstijging van 35 à 40 procent?

We stoppen 10 miljoen onder de grond en boven is het Rensenspark een drama. Wij zijn ons ervan bewust dat het gaat om het aanzicht van ons centrum en het Rensenspark. Ook wij zijn van mening dat het een in- en intrieste aanblik heeft en dat de verpaupering aan het toeslaan is. Dat dit snel aangepakt moet worden, is een voldongen feit. Tijdens ons werkbezoek onlangs aan het Rensenspark hebben we dat met onze eigen ogen nogmaals kunnen aanschouwen. We willen het college en de andere raadsleden dan ook vragen om te reflecteren. Is het verstandig om dit nu op deze manier door te zetten? Wij denken van niet. Wij pleiten er in ieder geval voor om dit megalomane project nu stop te zetten en samen met de herijking van het Rensenspark, die binnenkort op de agenda staat, een goed, evenwichtig en financieel haalbaar en doordacht visieplan te ontwikkelen. Immers: 'haastige spoed is zelden goed' of 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald'.

De heer Kuiper (SP): Helaas in deze onzekere tijden is en wordt alles duurder. Daarom kijken we er ook niet van op dat de kosten oplopen. Onze fractie kan instemmen met dit extra krediet en hoopt dat dit voldoende is.

De heer Bosma (PVV): Prijsstijgingen zijn aan de orde van de dag. Aannemers werken inmiddels al met dagprijzen. En zo is bouwen helaas een riskante onderneming geworden. En zodoende was het eigenlijk wel te verwachten dat dit project duurder zou uitvallen dan begroot. Nu wordt er door het college gevraagd om 1,7 miljoen euro extra, dit nog eens boven op de 5,5 miljoen die al was begroot. In de Kadernota is dus een krediet van 14,6 miljoen met als doel deze prijsstijgingen op te vangen. Hieruit zou het tekort eventueel kunnen worden gefinancierd.

Maar de vraag is: is het verstrekken van zo'n extra krediet verantwoord in deze onzekere tijden? Tijden waarin veel inwoners hun rekeningen niet kunnen betalen. Zou het daarom niet beter zijn dat het CBK voorlopig in het voormalig Afrikahuis en de oude melkfabriek in Noordbarge blijft zitten? Een alternatief zou zijn om gebruik te maken van het overdekte winkelcentrum en/of het bruggebouw. Het CBK zou er creatief mee om kunnen gaan door bijvoorbeeld een kunstwandelpad te creëren tussen deze verschillende locaties.

Wat de PVV betreft stoppen we met dit hele plan: eerst in de ijskast. We reserveren het geld dat hiermee wordt bespaard om inwoners te ondersteunen. Inwoners die door de inflatie en stijgende energiekosten in financiële nood zijn geraakt of gaan komen. Het is immers niet ondenkbaar dat de bouwkosten nog verder oplopen en er dus nog meer geld nodig is voor het project Biochron. Als belangrijkste punt vinden wij wel dat je als gemeente een groot gebaar richting inwoners geeft en hiermee aangeeft, het belang van de inwoners boven de ontwikkeling van prestigeprojecten te zetten.

Wij zullen daarom tegen dit extra krediet stemmen.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, een spoedprocedure, dus nog geen vooringenomen standpunten of zo. Eerst maar eens even wat vragen, aangezien we die in de commissie nog niet konden stellen.

Dat begint eigenlijk met de vraag, die ik ook al eerder vanavond gehoord heb: waarom iets bijpassen? Is dat extra geld nou het enige alternatief? Zelfs met het dreigement 'zonder gaat het niet door'. U bent heel stellig dat het project niet uitvoerbaar zou zijn als we ook niet extra geld leveren en ook niet met eventueel een lager kwaliteitsniveau zouden werken. Hoe komt u eigenlijk tot die conclusie? Daar zouden wij wel meer over willen weten. De VVD heeft ook al gevraagd: is er nou toch nog financiële ruimte in het plan om daar nog in te zoeken? Dat zijn nog vragen die wel beantwoord moeten worden.

U geeft in het raadsvoorstel ook een advies om de post onvoorzien te verhogen naar 10 procent van de werkelijke bouwsom. Van wie komt dat advies eigenlijk? Waarom moet dat? Want daarmee lijken we ook een deel van het aannemersrisico toch weer op ons te nemen. Dat is wel bijzonder, omdat u in de brief van 31 augustus ook hebt aangegeven wat in dit raadsvoorstel zou moeten staan en een van de criteria is welk risico de aannemer zelf neemt om de stijgingen op te vangen. Dus die nadere toelichting mag nog wel komen, daar moet echt een betere motivering voor komen.

En dat resterende potje van 12,8 miljoen: de heer Hoogerberg van Wakker Emmen vroeg daar ook al naar. Hoe zit dat nou precies? Terechte vraag. Ik volg de heer Wittendorp hoe we er nou inzicht in kunnen krijgen wat er dan van overblijft en of dat allemaal nog in de pas loopt.

Dus nog een aantal vragen en die antwoorden hoor ik graag.

De heer Koops (D66): De raad wordt gevraagd een extra krediet beschikbaar te stellen van 1,7 miljoen euro ten behoeve van de aanbesteding van de verbouw van de ondergrondse ruimten van het voormalige Biochron. Daarbij is kort gezegd vermeld dat het 'alles of niets' is. De raad heeft de keuze: 1) instemmen met het hogere budget, of 2) we stoppen met het hele project en het terrein blijft een bouwput.

Voordat wij daar verder op reageren, willen wij eerst terugkeren naar de bespreking van de Begroting 2021, waarin het huidige investeringskrediet is vastgesteld. Bij de bespreking van deze Begroting heeft de fractie van D66 namelijk samen met de VVD een amendement ingediend, uiteindelijk met steun van de gehele oppositie omtrent de sloop van het Biochron en de nieuwbouw van het CBK. Dat het amendement het niet gehaald heeft vanwege een tegenstem van Wakker Emmen, de PvdA en het

CDA, is het uiteindelijk de aanleiding geweest voor de hele oppositie om tegen de Begroting 2021 te stemmen.

Bij de bespreking van dit amendement heeft mijn fractie aangegeven, de plannen voor het entreegebied weliswaar te waarderen, maar moeite te hebben met het gevoerde proces. De raad leek namelijk gepasseerd te worden. Bovendien was de nut en noodzaak, gelet op de destijds preciaire financiële positie van de gemeente, niet duidelijk. Daarnaast heeft de fractie van D66 Emmen zich ook al voor de bespreking van de Begroting uitgesproken door middel van moties en inspraak voor het behoud van de initiatiefnemers van het Rensenspark, voor het behoud van de kunst- en cultuurfunctie van het Rensenspark en tegen de sloop van het Biochron. U kunt zich dus voorstellen dat wij met een ongemakkelijk gevoel naar dit voorstel kijken. De initiatiefnemers zijn, vaak gedwongen, vertrokken. Onlangs nog de ontwerper van de ambtsketen van onze burgemeester; het Biochron is niet meer en van een kunst- en cultuurfunctie van het park kunnen we nog nauwelijks spreken. We moeten nu heel veel geld bij leggen voor een prestigeproject, terwijl het een groot deel van onze inwoners op dit moment knelt in de portemonnee. Een echte keuze hebben we niet, want zagezegd is het 'alles of niets'.

Daarom keer ik nog één keer terug naar de bespreking van de Begroting. Het pijnpunt, destijds goed verwoord door de fracties van de VVD en de ChristenUnie, is dat de raad niet in staat wordt gesteld om de discussie te voeren over dit soort onderwerpen. In de woorden van de VVD destijds: "Wij willen besluiten en niet achteraf geconfronteerd worden met iets wat we niet willen." En dat wil de fractie van D66 Emmen ook nu weer voorleggen aan het college. Geef ons een echte keuze en maak ons eigenaar van de problemen waar we nu wel verantwoordelijk voor worden gesteld, maar compleet geen invloed op hebben. Hoe en waarom moeten wij dit enorme budget uitleggen aan onze inwoners, als wij niet betrokken zijn geweest bij de inhoud? Als we nu 'nee' zeggen, welk deel van het investeringskrediet is er dan al gespendeerd? Hoezo is er geen andere invulling mogelijk? Hoezo is er geen tussenweg mogelijk? Welke overwegingen zijn gemaakt om tot die conclusies te komen? Daarbij sluit ik ook van harte bij de eerdere opmerking gemaakt door het CDA.

Afsluitend: D66 is een partij die altijd uitgaat van het positieve, die denkt in kansen en oplossingen en die staat voor verantwoordelijk bestuur. Maar wij zijn nog verre overtuigd van het voorstel op dit onderwerp. Sterker nog, wij neigen op dit moment eerder naar een herstart van het gehele proces. Wij kijken daarom uit naar uw beantwoording, college.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): De heer Koops van D66 refereerde al aan de Begroting destijds waarin er door de oppositie veel vragen en kanttekeningen werden geplaatst bij de hele investering in het slopen van het oude Biochron, het opwaarderen van de entree van het Rensenspark en het begrote bedrag dat daarmee gemoeid was. Ook wij zitten nu met een heel ongemakkelijk gevoel. Het is heel gemakkelijk om te zeggen: 'Ja, we hebben ervoor gewaarschuwd. Zie je nou wel?' Zo zitten wij er ook niet in.

Maar we vinden het daarbij wel heel moeilijk te verantwoorden nu en dat kunnen we toch niet los zien van hoe de situatie is in Emmen met de inwoners. Hoe verklaar je dat tegen de inwoners om zo'n bedrag alweer uit te geven, met de vraag: is dit genoeg? Niet dat wij cultuur niet waarderen. Integendeel, cultuur is heel belangrijk voor de ontwikkeling, ook van kinderen en iedereen binnen onze gemeente. Maar is dit echt nodig? Is het echt 'alles of niets'? Dat prikkelt ons ook wel, die dreigende woorden 'als we hier nu niet in investeren, dan houdt het op'. Wij vragen ons af of dat zo is. Voordat wij dat antwoord hebben, wachten wij af voordat wij verder ons oordeel geven.

De heer De Jong (FvD): Hoewel wij het Rensenspark en de kunst en cultuur die daar getoond kan worden, een zeer warm hart toedragen, kunnen wij in deze tijden – waarbij vele huishoudens in onze gemeente door het ijs kunnen zakken vanwege de huidige energieprijzen en zij niet weten hoe zij de eindjes aan elkaar moeten knopen – niet instemmen met dit voorstel. Zoals al eerder geopperd door de fractie van de PVV met het stuk rondom het CBK. Ons lijkt ook het bruggebouw een perfecte optie om hierin het CBK te huisvesten.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Voor ons ligt een lastige keus: de huidige bouwkael laten zoals hij nu is en daarmee 7 miljoen minder uitgeven of de ingang van het Rensenspark voor de komende decennia volgens het voorliggende ontwerpplan inrichten. 50PLUS heeft kunst en cultuur hoog in het vaandel

staan. Het is immers de parel van de stad. Vandaar dat wij een groot dilemma hebben. Wat zijn onze afwegingen?

Ik hoorde al iemand de expositieruimte ‘het onderduikershol van het CBK Emmen’ noemen. De ruimte bovengronds wordt een vierkant hok met liften en trappen zonder enige expositieruimte: niet bepaald een entree voor een hoogwaardige multifunctionele expositieruimte. Het definitieve ontwerp is op 8 maart pas vastgesteld. Dus bij het besluit van de raad was dit ontwerp nog niet bekend. In tegenspraak met de vastgestelde visie waarin van ‘iconische architectuur’ wordt gesproken, zal er straks een aantal vierkante betonblokken, met natuursteen bekleed, in een vierkanten vijver zijn. Is dit dan die ‘iconische architectuur’? Naast deze vierkanten blokken zullen er rechtlijnige paden worden aangelegd die totaal niet passen in de sfeer van het centrum, met De Drommedaar, ZO!34 en de Lindenhof en zeker niet in verbinding met het Renssenpark.

Het project omvat ook het verplaatsen van de bloemenklok, waar de raad al een motie over heeft aangenomen. In de huidige vastgestelde visie op het Renssenpark staat dat er uitstraling en verbinding met de omliggende centrum zal zijn. In het definitieve ontwerp is sprake van een achttal vierkanten blokken in een waterpartij. Dit beantwoordt totaal niet aan de vastgestelde visie op het Renssenpark. De nieuwe ingang van het park op de plaats van de bloemenklok is een smal paadje, dat nog niet eens een tiende zal zijn van de bestaande ingang. De ruimte tussen de HEMA en ZO!34 moet volgens het voorliggende plan helemaal plantsoen worden, waardoor het bestaande, veelgebruikte kinderspeeltoestel en de jeu-de-boulesbaan straks gaan verdwijnen.

Van de 1.100 vierkante meter voor het CBK zal er naar onze berekening voor effectieve expositieruimte maximaal 600 vierkante meter overblijven. Dit is volslagen onvoldoende om exposities van toonaangevende vorm te tonen. Als laatste informatie: het weghalen van het voormalige gebouw heeft in 2021 een besparing van 7.000 kuub gas gegeven en 3.000 kilowatt elektriciteit.

Gezien het eerdergenoemde kunnen wij voorlopig dan ook niet instemmen met de extra 1,7 miljoen.

Reactie college

De heer Otter (wethouder): Ik ben blij dat ik mijn inleiding heb opgegeven, want ik heb wel wat tijd nodig om hier nu allemaal antwoord op te geven. Maar ik denk dat het allemaal heel goede en relevante vragen zijn die gesteld zijn.

Laat ik eerst maar een veelgenoemd item beginnen en dat is of we ons het eigenlijk in deze tijd nog veroorloven naar onze inwoners toe om 1,7 miljoen hieraan uit te geven. Want laat ik gewoon voor mezelf spreken: acht of tien jaar geleden wist ik niet helemaal waar een gemeente allemaal voor staat, welke taken een gemeente allemaal heeft. Als je dan gewoon de krant zou lezen en je denkt eraan dat heel veel mensen het ontzettend moeilijk heeft. En de gemeente ziet dat het een beetje tegenvalt en geeft dan – hup! – maar weer 1,7 miljoen uit, dan kan ik mij echt wel voorstellen dat je je afvraagt of dat nu eigenlijk zo wel moet. Maar goed, u bent als raadslid ook al niet de gemiddelde inwoner die misschien wel minder politiek bewust is. U zit hier ook allemaal en u weet ook dat we als gemeente voor meer en grotere zaken aan de lat staan om te realiseren. Dan kom ik zo op, maar over het gevoel dat uitgesproken is en waar ook fractie mee worstelen, hebben we ook zeker in het college gesproken. Maar desondanks denken wij dat dat door moet gaan.

Zoals collega Wanders ook al heeft aangegeven, komen we ook zeker echt bij de Begroting terug met substantieel geld om te kijken hoe we bepaalde problemen het hoofd moeten bieden. Dit is een beetje technisch: die 1,7 miljoen wordt geactiveerd en die schrijven we af. Dat is een last die onze Begroting drukt van 65.000 euro. Dus het is niet zo dat we jaarlijks 1,7 miljoen beschikbaar hebben voor andere zaken. Dat is dus eigenlijk een bedrag van 65.000 euro. Maar goed, ik wil het niet bagatelliseren dat we er wel 1,7 miljoen bij doen.

Dan ga ik toch nog ook even naar waarom we dit eigenlijk doen. In Zuidoost-Drenthe, en dan met name de stad Emmen in deze regio, moeten wij ervoor vechten – dat woord gebruik ik daarbij altijd – om deze regio voor bezoekers aantrekkelijk te houden en ook voor bedrijven om zich hier te vestigen. Daarom investeren we gewoon in straten, pleinen, een groene binnenstad, evenementen, monumenten en bereikbaarheid, maar investeren we ook in dit soort voorzieningen als het Renssenpark en dan met name het Biochron. Het Biochron past dus heel goed in het aantrekkelijk houden van het centrum en daarmee is ook een goede verbinding te creëren tussen het centrum en het Renssenpark. Daar hoort ook een uitdagend ontwerp bij met een mooie overgang.

Dan ga ik naar 50PLUS, dat dit een vierkant hok noemt met wat betonnen zaken boven de grond. Nou, dat 'hok' valt wel mee, meneer Kasteleijn. Want die 2.200 vierkante meter is een beetje vergelijkbaar met het ondergrondse deel dat bijgebouwd is bij het Drents Museum. Dat zit ook gewoon onder de grond. Je kunt redetwisten of je het mooi of lelijk vindt, maar we hebben een mooie architectuur waarbij we de ingang en de lichtkoepels, die oprijzen uit het water, zodat je ook op het water nog zaken kunt tentoonstellen.

De heer Koops (D66): Dank voor de beantwoording van de wethouder voor zover. Ik hoor u net een aantal uitleggen geven, dat u acht tot tien jaar raadservaring nodig hebt om dit te begrijpen.

De voorzitter: Volgens mij was de formulering iets anders, maar gaat u door.

De heer Koops (D66): En dat het moeilijk kan zijn om dit soort vraagstukken op deze manier te lezen en wanneer je als inwoner dit soort stukken in de krant leest. Daarbij geeft u best wel een goede uitleg waarom het nodig is. U hebt het over 'vechten voor bezoekers', u hebt het over het inrichten van het centrumgebied. Waarom hebt u dat dan geen onderdeel gemaakt van het persbericht dat de gemeente Emmen hierover heeft geschreven? Waarom hebben onze inwoners van de gemeente alleen maar kunnen lezen dat dit vanwege exceptionele prijsstijgingen is? Waarom hebt u daarin niet uitgelegd wat dan die meerwaarde is? Want nu moeten wij dat doen.

De heer Otter (wethouder): Nou, misschien heeft de Koops daarbij ook wel een punt dat we misschien iets te veel sec op de cijfers af zijn gegaan en iets te weinig op de achtergronden. Maar ik kan u wel aangeven dat als we het verhaal dat ik tot dusverre gehouden heb, uitschrijven in een persbericht, het niet meer wordt geplaatst. Want dan ben ik anderhalf kantje verder. Dat is ook soms weleens even het probleem.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik hoor zeggen dat de wethouder vindt dat de entreepartij zoals die straks boven de grond zichtbaar is, niet een betonnen blok is. Nee, dat klopt. Er zit inderdaad ook een beetje bekleding op de zijkant, maar het blijft een betonnen blok waar alleen maar een paar liften in komen en waar een trap naar beneden komt. De wethouder maakt mij niet wijs dat dit een entree is voor een beeldbepalende en kwalitatief hoogstaande expositieruimte.

De heer Otter (wethouder): Nou ja kijk, wat is mooi? Wat vind je mooi aan architectuur? Dat is wel een beetje een kwestie van smaak, een beetje 'welles-nietes'. Wat wel wat jammer is, is dat u hebt gemist dat wij de ruimten al een aantal keren meegenomen hebben in allerlei musea in deze wereld, waarbij inderdaad opvallend veel musea onder de grond zitten en er wel meer van dit soort type verbindingen zijn met de bovengrond. Dus dat hebt u natuurlijk gemist. Maar u kunt van het Louvre natuurlijk ook zeggen dat dat gewoon een plein is en ze daarop een glazen piramide hebben neergezet. Nou, dat ziet er ook niet uit. Maar ik heb toch het idee dat dat wel aanslaat daar.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Het punt dat ik wil maken, is dat het Drents Museum en die plek in Parijs waar die prachtig mooie piramide staat, een onderdeel is van datgene wat bovengronds is. Wat ik als punt naar voren wil brengen, is dat er allemaal maar een mogelijkheid om daar ondergronds te gaan. Boven de grond hier in Emmen zal er niets zijn wat vergelijkbaar is met het Drents Museum c.q. met Parijs.

De voorzitter: Oké, dat punt is gemaakt. Ik stel voor, wethouder, om gewoon verder te gaan met het beantwoorden van de vragen.

De heer Otter (wethouder): Ja, ik ga verder, voorzitter. Ik heb het al even gehad over het upgraden van de verbinding en waarom we dat belangrijk vinden: ook voor de reuring en het versterken van de culturele functie van het Renssenpark. Ik zeg dan weleens: het verhuizen van het CBK was misschien ook niet zozeer het doel, maar het middel om ook een aantal zaken duidelijk te maken. Want ik wil toch nog even heel kort terug naar de start. Dan kom ik ook even op het verhaal rond de Begroting 2021. Dat was een tijd waarin er niets kon, zeg ik dan maar even: helemaal niets. Daarbij

wilden we eigenlijk toch nog wel een stap maken, waarbij we zelf altijd nog vinden dat we iets slims hebben gevonden. Want wij konden deze verbouwing van de kelders van het Biochron realiseren op 40.000 euro na, door als dekking te gebruiken de huur van het CBK en ook de kostenbesparing door de sloop van het bovengrondse deel van het Biochron. Dan kwamen we 40.000 euro tekort. Die 40.000 euro stond voor 1 miljoen, dus we hadden 4,5 miljoen dekking. Je kunt het ook wel omdraaien: voor 40.000 euro waren we in staat om echt een toegevoegde waarde te creëren en een heel mooie entree van het Renssenpark te creëren.

Dan even ook naar die 4,5 miljoen toe. Ik geloof dat het ook een vraag was van de heer Hoogenberg. Die 4,5 miljoen staat nog steeds. Dus die huur hebben we nog steeds en die kosten ook. Ik geloof dat dat ook een opmerking was van GroenLinks of D66 – dat ben ik even kwijt. Maar stel dat we de bovenbouw niet gesloopt hadden, dan hield ik helemaal mijn hart vast met de huidige gasprijzen. Want dat was het helemaal uit de klauwen gelopen. Dus in die zin is het goed dat we bovenbouw in ieder geval al gesloopt hebben.

Ik ga verder. De kredietverhoging van 1,7 miljoen is al bijna 40 procent. Er is gevraagd of het niet anders kan. Nou, laat ik het zo zeggen: als het 100.000 euro zou zijn geweest of misschien 200.000 euro, dan had je misschien dat nog kunnen vinden. Maar een bezuiniging doorvoeren van 40 procent op de aanneemsom betekent dat je gewoon het plan niet kunt uitvoeren. Vandaar dat we hebben gezegd dat het krediet omhoog moet en anders kun je gewoon niet dit plan uitvoeren. Dat is gewoon onmogelijk.

Wat hadden wij van die 1,7 miljoen in de 14,6 miljoen zitten? Een concrete vraag van de heer Wittendorp. Wij hadden voor het Biochron 20 procent aangehouden. Dus er zit 1,1 miljoen in die 14,6 miljoen, heb ik begrepen. Wat mij betreft, als we straks schorsen, dan ga ik even op mijn kamer zitten. Ik heb hem op de iPad staan. U kunt dan allemaal inzage krijgen in de berekening van die 14,6 miljoen. U kunt dan zien dat er 1,1 miljoen voor is opgenomen van het Biochron. Dan komen we nog zes ton tekort, dus dat weet ik ook. Maar goed, bij die zes ton gaat het geloof ik wel om 73 miljoen aan investeringen. Dus dan valt die zes ton daar wel een klein beetje bij in het niet. Dan hebben wij ook nog een post ‘overig’ opgenomen van 3,5 miljoen euro. Dus je kunt ook zeggen dat die zes ton op de post ‘overig’ in mindering. Mijns inziens is die 1,7 miljoen wel zes ton meer dan we hebben opgenomen, maar daarmee komen niet die pak hem beet de resterende 65 miljoen investeringen in de knel. Dus in die zin doen we niet een relatief heel grote greep waardoor andere dingen in de knel komen.

De heer Wittendorp (CDA): Even een verduidelijkingsvraag. In die post van die 14,6 miljoen was ook 3,5 miljoen opgenomen voor onvoorzien. Hoe zei u dat?

De heer Otter (wethouder): Nou, dat is de post ‘overig’. Dat doe ik nu even uit het hoofd, maar u kunt het straks precies zien: 70 miljoen was precies allemaal benoemd. Dan hadden we nog een postje ‘overig’ van 3,5 miljoen en daarbij is gerekend over die 3,5 miljoen bij die prijsstijgingen. De prijsstijgingen waren opgebouwd met 10, 15 en 20 procent. Dus sommige dingen 10 procent, sommige dingen 15 procent en sommige dingen, ook het Biochron in dit geval, 20 procent. Maar goed, er is een heel mooie spreadsheet en die kan ik in de schorsing aan u tonen.

De VVD vroeg nog wel even naar het proces. We hebben dit een aantal keren laten doorrekenen. Dit voorjaar was duidelijk dat we dat niet meer gingen halen. Dat heb ik zo allemaal niet paraat, maar telkens hebben wij met dat bureau allerlei stappen voortdurend door laten rekenen of dit nog binnen het budget paste. Dit dus om te voorkomen dat dat uit klauwen zou lopen: dat wilden we niet.

De heer De Jonge (VVD): Ja, ik hoor de wethouder nu zeggen dat het in april voor de laatste keer is doorberekend. Maar waren er die keren daarvoor al indicaties dat er prijsstijgingen waren? Want ik kan me niet voorstellen dat het in één keer van nul naar 1,7 miljoen is gegaan.

De heer Otter (wethouder): Dit moet ik even uit het hoofd doen. Ik denk dat we dit zeker een keer of drie hebben laten doorrekenen – laat ik het dan maar even zo simpel zeggen. De eerste twee keer ging dat allemaal nog redelijk. Maar dit voorjaar hebben we ook al bij de Kadernota voor het Biochron al die 20 procent aangehouden. Toen was al wel duidelijk dat dit niet goed zou uitkomen. Dan hoop je altijd nog op een aanbesteding: dan weet je nooit helemaal hoe die uitpakt. Laat ik het zo zeggen: het

verschil tussen de goedkoopste en duurste is nu ook al 20 procent. Dus had ook nog wellicht iets gunstiger kunnen uitvallen. Maar dat het in ieder geval meer zou gaan kosten, was bij het opstellen van de Kadernota ergens in april al wel duidelijk.

De heer De Jonge (VVD): Maar is dat inzichtelijk misschien voor ons, van die andere doorrekeningen? Want ik hoor u nu nog steeds niet zeggen wat voor bedrag de keer voor april was. Want misschien dat het toen drie ton was of zeven ton. Ik weet het niet, maar u zult dat ongetwijfeld weten.

De heer Otter (wethouder): Nou, we moeten hier wel iets mee. Het enige wat ik vanavond wellicht kan laten zien, is de mail van de projectleider die aangeeft dat we nog steeds op schema zaten en dat bij de laatste doorrekening het bureau heeft gezegd dat het duurder werd. Maar ik heb niet het hele projectdossier op mijn iPad zitten. Dus dat kan ik niet laten zien. Maar we kunnen in de schorsing wat mij betreft daar ook nog even naar kijken, want ik weet zeker dat dit gerapporteerd is aan mij, ook ter voorbereiding van deze vergadering, door die projectleider. Want die vraag heb ik natuurlijk ook gesteld: wanneer zagen we dit aankomen?

Volgens mij heb ik best veel gehad. Het risico op tegenvallers. Er staat in het raadsvoorstel natuurlijk dat we dit niet helemaal uit kunnen sluiten. Maar in principe hebben we nu de zaak aanbesteed en ligt er nu een prijs van de aannemer. Die moet daar ook de prestatie voor gaan leveren. Het is in ieder geval een lokale aannemer waarvan ik de grote baas vanmiddag nog een keer heb gevraagd of zij het allemaal goed hebben gedaan. Hij zei dat wat hij aanneemt, ook gaat bouwen, ook al kost het hun geld erbij. Dus dat is in ieder geval weer mooi meegenomen. Bij die mededeling zat collega Van der Weide erbij, dus die kan het nog bevestigen.

Kostenstijging en compensatie van het Rijk: wij krijgen ook voortdurend compensatie van het Rijk voor allerlei gestegen kosten. Dat is een ingewikkeld systeem, dat gaat natuurlijk over lonen maar dat gaat ook over asfalt. Daar hebben ze allemaal een heel mooi systeem voor, dus ook voor dit soort zaken worden we in principe wel gecompenseerd. Voorbeeldje: bij de laatste Septembercirculaire is het zogenaamd accres met 4 miljoen per jaar weer verhoogd. Dus de komende jaren krijgen we 4 miljoen euro per jaar meer. Maar goed, dat is niet alleen voor dit, dat is voor het hele bedrag van 450 miljoen dat wij als gemeente uitgeven. Maar uiteindelijk krijgen we daar nog steeds wel compensatie voor.

Dan een aantal heel specifieke vragen nog even. Het CDA over de lijst: daar gaan we in de schorsing even naar kijken.

Ik wil misschien nog wel even iets zeggen over het proces rond de Begroting 2021. Ik ken die discussie nog wel. Maar we hebben toen ook wel heel nadrukkelijk met de raad afgesproken dat er een goed proces zou zijn. Dus we hebben allemaal voortdurend inzage gegeven en de raad meegenomen in al die stappen die we zouden zetten. Dus ja, bij de Begroting ken ik die discussie. Maar we hebben daar toen ook goede afspraken over gemaakt.

De VVD had het nog over deel 2. Kijk, bovengronds wordt wel alles in één keer afgerond en beneden de grond wordt 1.000 meter verder niet ingericht: dat gaan we pas doen als we daar ook een huurder voor hebben. Dus daar gaan we verder niet in investeren.

Als laatste sloot de VVD af met een heel mooi aantal spreekwoorden. Ik begin met een spreekwoord en ik zou zeggen: 'berouw komt na de zonde'. Want dat er in het Rensenpark veel geld geïnvesteerd moet worden, is natuurlijk gekomen door besluitvorming in het verleden. Er zijn besluiten genomen. Misschien niet iedereen weet dat nog, maar ik vond daar toen als privépersoon wat van. Die discussie hoeven we wat mij betreft nooit meer op te rakelen. Want toen is daar democratisch met een meerderheid een besluit over genomen. Maar dan moet de VVD die toen medeverantwoordelijk was voor dat besluit – die zat toen in het college – nu niet een beetje jammeren dat het zoveel geld kost. Want dan had je toen wellicht andere besluiten moeten nemen. Dus het is een goed besluit of een slecht besluit geweest misschien, dat weet ik ook niet. Maar goed, een miljoen van de kosten die er zijn, is gewoon het gevolg van de besluitvorming van voor 2014. Dus ik kan daar ook niks aan doen, we hebben dit park en we zijn daar ook al mee bezig. We maken daar ook iets moois van. Maar goed, het kost dan ook een paar centen.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ik had ook nog gevraagd naar het risico dat de aannemer draagt. U schrijft namelijk in uw brief van 31 augustus, wat in het raadsvoorstel ook staat, welk deel van de prijsstijging de aannemer voor zijn rekening neemt. U zei net wel dat in het gezelschap van een andere wethouder er iets van een toezegging is gedaan door de aannemer, dat hoe dan ook alles gebouwd wordt. Nou, daar wil ik eigenlijk nog wel wat meer over weten.

De heer Otter (wethouder): De prijs die er nu ligt, daar moet het voor gebouwd worden. In principe zijn alle risico's voor de aannemer. Maar er kunnen zich heel exceptionele zaken voordoen in deze wereld. Toevallig had ik daar gisteren met de heer Wittendorp over: de oorlog in Oekraïne telt niet meer, want die is er nu al. Maar stel dat China Taiwan binnenvalt en er komen daar geen chips of zo meer vandaan, dan heeft dat enorme gevolgen. Dat kan een soort overmachtsituatie zijn waarbij je ook als opdrachtgever misschien een deel van de prijsstijgingen voor je rekening moet nemen. Maar normaal gesproken hopen we natuurlijk dat de oorlog eindigt. Maar als het zo gaat zoals het nu gaat, dan wordt het gewoon gebouwd voor deze prijs.

De heer De Jonge (VVD): Ik heb toch nog twee vragen. Als eerste toch nog even over die 3 miljoen van het tweede gedeelte. Volgens mij komt dat uit het Regiofonds. Als dat, wat u zegt, niet uit het Regiofonds komt en we daar nu mee wachten, zijn we dat geld dan kwijt of niet? Want dat is mij niet geheel duidelijk. Dan kunnen we wel wachten tot er een huurder komt. Maar ja, als er over tien jaar nog geen huurder is...

De heer Otter (wethouder): Ja, ik kan het eigenlijk niet zo goed plaatsen waar u die 3 miljoen vandaan haalt.

De heer De Jonge (VVD): Dat staat in het overzicht dat wij hebben toen vastgesteld volgens mij als 'het plan voor Emmen'. Daar staan ook de tuinen bij et cetera en daarin staat 3 miljoen voor het tweede gedeelte van de kelders.

De heer Van der Weide (wethouder): Ja, misschien nog dat even toe te lichten. De tweede fase Biochron is niet gedekt. Daar hebt u geen geld voor beschikbaar gesteld. We hebben in het Regiostedenfonds wel inzichtelijk gemaakt dat als we die ambitie willen waarmaken – ik zeg daar maar even bij dat dat document met de kennis van destijds is opgesteld – daar een prijskaartje aanhangt van 3 miljoen. Dan is het voor de verdere politieke beraadslagingen op een nader moment om te bepalen of het prioriteit heeft, ja of nee. En als we daar iets mee willen, dan hangt er een prijskaartje van 3 miljoen aan. Dus dat geld is niet gedekt.

De heer De Jonge (VVD): Dat was helder, het was voor mij ook een verduidelijkingsvraag. Dus dank voor het antwoord.

En dan de tweede vraag waar ik eigenlijk nog geen antwoord op heb. Het versoberen: daarover staat heel expliciet dat er niet versoberd kan worden. Ik noem maar iets gek: we kunnen toch gewoon die waterpartij wegdoen en dan gooien we er zand op met wat gras erin? Maar ik hoor nu dat er helemaal niet versoberd kan worden. Daar zou ik graag nog wel wat uitleg over willen.

De heer Otter (wethouder): Nou, ik had al aangegeven dat ten eerste natuurlijk het ontwerp voortdurend is getoetst of dit haalbaar of niet haalbaar was. Dus er zijn denk ik in het proces wel allerlei versoberingen doorgevoerd. Het is nou ook niet een 'over-the-top'-gebouw waarbij het niet uitmaakt wat het allemaal kost. In dat proces is er al heel veel verdwenen. Ik zeg ook niet dat er nog 100.000 of 200.000 euro misschien gevonden kan worden. Maar je haalt niet 40 procent van de aanneemsom meer boven water, want dan moet je het hele ontwerp aantasten. Natuurlijk zegt u: je kunt de waterpartij eruit gooien en ervan uitgaan dat dat wel een essentieel deel van de kosten is. Maar het is natuurlijk met name de kwaliteit die je daar wilt. Het vormt ook een soort natuurlijke afscheiding: dan hoeft je er ook geen hekken daartussen te zetten. Maar dat is ook wel het mooie aan het plan. Dus wil je het plan zoals het bedacht is, uitvoeren, dan is er eigenlijk niet zoveel meer mogelijk. Het enige wat ik nog wel aangeef: er zit nu opgeteld, inclusief die anderhalve ton, vijf ton onvoorzien in. Laten we wel zo zeggen dat het niet de bedoeling is dat we die vijf ton aan leuke dingen

gaan toevoegen. Dus ik hoop dat die vijf ton op het eind gewoon overblijft. Alleen, om een dergelijk project te beginnen met helemaal nul onvoorzien, daarvan hebben we geleerd dat dat ook niet helemaal verstandig is.

De heer Koops (D66): Ik had ook nog één onbeantwoorde vraag. Die was: als we nu ‘nee’ zeggen – het zou natuurlijk kunnen dat we als raad niet instemmen met dit voorstel – welk deel van het bestaande krediet is er al gespendeerd?

De heer Otter (wethouder): De sloop is gebeurd voor 300.000 euro en we hebben aan architect- en voorbereidingskosten enzovoort 500.000 euro besteed. Dus dat is wat we besteed hebben. Als je nu stopt, dan houd je natuurlijk ook de huur van het CBK. Die huur vertegenwoordigt ongeveer een investeringsvolume van 3 miljoen. Dus als je zou zeggen dat we gingen stoppen, dan blijft in ieder geval dat 3 miljoen investeringsvolume middels huur bestaan en je hebt dan die drie ton sloop en vijf ton overige kosten uitgegeven. Dus dan zit je op 3,8 miljoen. Maar goed, dat ligt er ook nog zo bij zoals het er nu bij ligt.

Want dat was geloof ik ook nog een vraag: wat betekent het als je stopt? Ja, dan heb je twee opties: of je gooit er zand over. Dan moet wel een metertje zand op, denk ik. Dan zit je al met die schachten die erin zitten. Ga je die weghalen of niet? Of ga je die fatsoeneren zodat je toch nog wel beneden kunt komen. Dat zal er wel weer iets van een afscheiding tussen moeten, dus dat brengt behoorlijk wat kosten met zich mee. Het alternatief is dat we de hele zaak slopen. Er zit echt een enorme bak beton in de grond. En ook het stukje cultuur van die haaienbassin verdwijnt: dat komt nooit meer terug. Maar ik denk dat je dan ook heel snel een miljoen kwijt bent om de boel enigszins te fatsoeneren. Want het is wel het centrum van Emmen dat echt weer mooi moet worden. Dus het is niet om u onder druk te zetten, maar ik denk we dan ook ergens 4,5 tot 5 miljoen kwijt zijn en het staat er voor 7 miljoen. Ja, en waarom klinkt het dat dat gat zo klein is? Omdat wij met die investeringswaarde die we eigenlijk dekken met huur, dat stuk slimmigheid in dit verhaal is. Die 108.000 euro dekt in feite 3 miljoen investering.

De heer Koops (D66): Dank u wel voor die verheldering. Zou u voor mij nog iets duidelijker kunnen uitleggen waar die 3 miljoen voor het bestaande CBK precies vandaan komt? Dat is een puur verhelderende vraag, want dat begrijp ik niet helemaal.

De heer Otter (wethouder): Wat kunnen we aan kapitaalslasten dekken uit die 108.000 euro: zo moet je het eigenlijk zien. Dus hoeveel rente en afschrijving is dat? Dat is de rente en afschrijving over 3 miljoen euro. Als we 3 miljoen investeren en we schrijven dat af, dan kost ons dat 108.000 euro en dat besparen we ons aan huur. Vandaar dat de investeringswaarde van die huur 3 miljoen is.

De voorzitter: Ja? Oké? Ik kijk nog even rond. Zijn er nog andere vragen of opmerkingen in de eerste termijn? Niet. Het voorstel is om te gaan schorsen. Dat zou mogelijk zijn voor fractieberaad – dat is aan u. De wethouder heeft aangeboden om een aantal wat vertrouwelijke, bedrijfsgevoelige informatie nog met u te delen. Dat kan niet in deze openbare vergadering, dus dat zou kunnen op de kamer van de wethouder. Daar is nog wat achtergrondinformatie inzichtelijk.’

Het is nu half tien. Wat is een goede schorsingstijd? Ik kijk even naar de raad. Doe eens een voorstel. Tot tien uur? Hebben we een halfuurtje nodig? ‘Neuh-neuh’, hoor ik. Een kwartier? Goed. Wij gaan een kwartier schorsen. De vergadering wordt heropend tegen kwart voor tien. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Wij zijn bezig met de tweede termijn van agendapunt B1. Het gaat over een ‘Extra krediet voor de herontwikkeling van het voormalig Biochron als gevolg van exceptionele prijsstijgingen’ – zo heet het voorstel. We hebben in de eerste termijn een heel aantal vragen en reacties gehad vanuit de raad. De wethouder heeft geantwoord.

We zijn nu bij de tweede termijn. In de schorsing hebt u nog even wat overleg kunnen voeren. Mijn voorstel zou zijn om nu eerst de wethouder nog even de gelegenheid te geven om een aanvulling te

geven om datgene wat hij zei in de eerste termijn. Dan gaan wij nog kijken wat er in de tweede termijn nog te berde gebracht kan worden. Daarbij het vriendelijke verzoek om wat nieuwe gezichtspunten in te brengen of dingen die nog niet aan de orde zijn geweest, dus geen herhaling van zetten. Dan kan de wethouder nog een keer reageren in tweede termijn en dan gaan we al of niet na een schorsing over het besluit. Zullen we het zo doen? Oké. Wethouder, nog even een aanvulling in het verlengde van de beantwoording in de eerste termijn.

Aanvullende reactie college

De heer Otter (wethouder): Nou, ik heb even inzage gegeven in die 14,6 miljoen. Gelukkig had ik het lijstje direct paraat. Het bleek dat ik toch een klein beetje mis zat, maar wel in positieve zin. Want ik dacht dat wij een respot hadden meegenomen van 3,5 miljoen en daar de prijsstijging van. Maar het bleek gewoon 3,5 miljoen te zijn. Dus in feite hebben we een behoorlijk deel onvoorzien in die 14,6 miljoen zitten.

De heer De Jonge vroeg dan nog hoe het precies zit met de volgtijdelijkheid van de inschatting hoe de kosten zich konden ontwikkelen. Daar kan ik even niet zo snel antwoord op geven, maar ik heb aangeboden om in ieder geval met de projectleider aan te geven hoe we dat telkens doorgerekend hebben. Ik kreeg net nog een mailtje aangereikt dat het bureau ten tijde van aanbesteding al wel gezegd heeft dat wij zo'n 1,5 of 1,6 miljoen wellicht hoger uit zouden kunnen komen. In die buurt is het dus ook geworden. Maar daarvoor hebben we het steeds laten doorrekenen en bleven we binnen budget. Nogmaals, het aanbod is er om met de projectleider dat gewoon door te nemen. Dat zal blijken uit de projectadministratie.

Tweede termijn

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): We hebben in eerste termijn al aangegeven dat we toch een beetje een dubbel gevoel. Op basis van emoties zou je wellicht zeggen: doe dit toch maar even niet. Echter, die consequenties zijn mooi uitgelegd door de wethouder. Dat betekent een alternatief of eigenlijk stoppen: dat is de gedachte. Dat kost heel veel geld. Ik houd daarbij in gedachten die 4,8 miljoen en dan kunnen we weer vanaf nul beginnen.

We hebben dus bewust in het verleden een krediet van 15 miljoen beschikbaar gesteld om de lopende projecten te kunnen realiseren en ook de stijgende bouwkosten op te kunnen opvangen. En we moeten oppassen dat onze gemeente niet tot stilstand komt. We willen ook niet alle projecten on hold zetten en vooral deze dus ook niet. Wakker Emmen is daarom voor het raadsvoorstel en wil 1,7 miljoen beschikbaar stellen, zodat het project verder kan.

Tevens – en dat is niet onbelangrijk, dit heeft ook weer met die emotie te maken – zijn we erg blij met de toezegging van de wethouder over het substantiële bedrag in de Begroting om onze inwoners te steunen in de energiecrisis. We kijken uit naar de voorstellen bij de Begroting.

De heer Mulder (PvdA): Onze fractie dankt de wethouder voor de geboden transparantie. Voor ons blijft het verhaal zoals ik het in de eerste termijn heb geschetst. Wij gaan het voorstel steunen.

De heer Wittendorp (CDA): Wij blijven nogmaals herhalen dat we dit een heel mooi project vinden. Dat blijven wij ook vinden. Wij zijn blij dat er in ieder geval in eerste instantie al 1,1 miljoen is gereserveerd binnen die pot van 14,6 miljoen. Wij vinden wel dat die lijst die wij net hebben ingezien, eigenlijk in het vervolg voor ons inzichtelijk moet blijven, zodat we bij de volgende van dit soort zaken daar ook weer aan kunnen refereren.

Wat wij ook hebben gezien, is dat die zes ton die dan nog minstens in die 1,1 en 1,7 miljoen zit, ook gedekt kan worden, zonder dat de andere projecten tekort wordt gedaan. Dat vinden wij wel essentieel. Wel vinden wij dat de post onvoorzien nog steeds erg ruim is. Daarom een dringend advies om hier heel sober mee om te gaan.

Dan is de enige vraag die voor ons overblijft, is wat er dan overblijft uit die post onvoorzien. Wij gaan er eigenlijk van uit dat die dan ook weer teruggaat in de pot 'exceptionele prijsstijgingen' zodat die dan weer gebruikt kan worden voor andere overschrijdingen. Dat is nog onze vraag.

De heer De Jonge (VVD): Het zal u niet verbazen dat ons standpunt niet heel veel zal veranderen. Uit het verleden hoorde ik zojuist nog iets van de wethouder. Ik heb dan ook nog een vraag richting

Wakker Emmen. In uw verkiezingsprogramma staat heel duidelijk: *‘Wakker Emmen is er geen voorstander van dat alleen de gemeente voor vele miljoenen aan gebouwen in het Rensenpark gaat investeren.’* Dan is mijn vraag aan de fractievoorzitter van Wakker Emmen: staat u daar nog steeds achter of bent u van uw geloof gevallen?

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Nou, het Rensenpark is niet een geloof van ons. Wij dragen het wel een warm hart toe. We staan nog steeds achter dat standpunt in ons partijprogramma. Dat blijft overeind. Dat wil niet zeggen dat we het op dit punt laten gaan: we blijven voor het voorstel.

De heer Kuiper (SP): Wij willen graag een goede invulling op deze plaats en als het duurder uitvalt vanwege de omstandigheden, dan is dat zo. Kwaliteit vinden we belangrijk op zo’n bepalende plek en in zo’n beeldbepalend park.

De heer Bosma (PVV): Wij hadden nog een vraag aan de wethouder. Stel eens voor dat het CBK er straks in zal zitten en de bezoekersaantallen tegenvallen. Moet er dan nog meer gemeenschapsgeld bij?

De heer Pruisscher (ChristenUnie): In eerste termijn stelde ik nog wat technische vragen. Bedankt voor de beantwoording ook en ook voor de coulance van de wethouder om toch wat informatie in te kunnen zien. Fijn dat dat op die manier kan.

Dan hebt u ook nog wel tegoe wat wij eigenlijk van het plan vinden. De ChristenUnie is een voorstander van het CBK op die plek. Daar mag ook in geïnvesteerd worden, zeker ook in het Rensenpark. We hoeven niet alleen maar geld uit te geven aan asfalt en sport, zoals de collega’s voor u aan de linkerkant vinden. Maar zeker ook aan cultuur en zeker in deze tijd. Dus een volmondig ‘ja’.

O trouwens, als nieuwe kinderburgemeester ben ik ook wel heel blij dat ik de zittende raadsleden toch heb kunnen zien dat dit spreekgestoelte omhoog kan.

De voorzitter: Ik had al vertrouwen in deze kinderburgemeester, maar nu helemaal! Dat voorstel gaat er straks zo doorheen, daar ben ik van overtuigd. Wordt vervolgd.

In ernst, het gaat om een belangrijk onderwerp. Wij zijn bij D66, de heer Koops.

De heer Koops (D66): Ik zal mijn verhaal wel zittend doen. Niet omdat ik het niet onbelangrijk vind om mijn ambtsgenoten in de ogen aan te kijken. Maar het liefst zou ik doen vanuit een andere indeling van de – verbouwde – raadszaal, maar dat is een ander punt voor een ander moment.

In de eerste termijn heb ik proberen uit te leggen waar voor ons de pijnpunten zitten, namelijk bij het communicatieproces en de financiën, ook gelet op de huidige maatschappelijke problemen. In de beantwoording van de wethouder, ook zojuist tijdens de schorsing, hebben wij in de kern niet gehoord dat de communicatie niet beter kon, dat de raad altijd onderdeel moet zijn van het proces en het extra gevraagde budget geen gevolgen heeft voor andere projecten. Dat neemt bij ons belangrijke twijfels weg.

Bovendien gunnen wij het Rensenpark in Emmen een mooi entreegebied, het CBK een nieuw onderkomen en onze gemeente een bruisende culturele sector. Daarom zal mijn fractie instemmen met het voorliggende besluit.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): GroenLinks zit enorm met een dilemma. Het is toch wel een behoorlijk bedrag dat hier gevraagd wordt. Zoals ik al zei: wij vinden cultuur heel belangrijk, het Rensenpark is een kostbaar iets. Maar tegelijkertijd spelen die kosten wel een rol. De beantwoording van de wethouder stelt ons wel gerust wat dat betreft.

Het Rensenpark verdient inderdaad een mooi park te worden. Zoals Park Sonsbeek in Arnhem bijvoorbeeld verdient ook Emmen een heel mooi stadspark.

Hopende dat we hier niet nog een keertje voor gevraagd worden en dit plan nu op deze manier ten uitvoer kan worden gebracht, zeggen we heel aarzelend dat we hier toch mee in kunnen stemmen.

De heer De Jong (FvD): Als fractie van Forum voor Democratie blijven we bij het standpunt uit de eerste termijn. We hebben ook geen verdere vragen aan het college.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ook wij blijven bij ons standpunt. We vinden het ontzettend jammer dat het kloppende hart rondom de kerk op deze plaats geen invulling krijgt bovengronds. We hadden liever daar een wat andere en wat creatievere invulling gezien. En we blijven dus bij de mening dat we dit niet gaan steunen.

De heer Mulder (PvdA): Ja, ik vraag me een beetje af welke discussie we nu aan het voeren zijn. Zijn we nu een architectonische discussie aan het voeren over smaak of zijn we een discussie aan het voeren over een bedrag dat er bijgeplust moet worden?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Zoals ik aangegeven heb, is het uiteindelijke plan pas in maart bekend geworden. Dat is nadat er op een gegeven moment door de raad besloten is om dit te doen, om het CBK te verhuizen. In wezen is de hele invulling zoals die nu is, niet door de raad besloten c.q. in de raad geweest. Vandaar dat wij zeggen: die invulling is er nu en wij denken dat dit straks niet een mooie invulling zal krijgen.

De heer Mulder (PvdA): Ja, de heer Kasteleijn gaat voorbij aan de vraag. Dat is de discussie volgens mij niet. Ik kan iets heel mooi of iets lelijk vinden, maar hier gaat het om een financiële discussie. En wat u de hele tijd doet, is de architectuur ter discussie stellen. Daar gaan wij volgens mij helemaal niet over.

De voorzitter: Meneer Kasteleijn, ten slotte.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik denk toch dat de Emmenaar hiernaar zal kijken en zal zeggen: oké, 7 miljoen gaat daarin. En wat zien we dan boven de grond?

De voorzitter: Oké, volgens mij is dit het einde van dit tussendebatje. Zijn er nog andere reacties in de tweede termijn van dit agendapunt? Niet? Dan gaan we nog even naar de beantwoording in tweede termijn door de wethouder, wethouder Otter.

Reactie college

De heer Otter (wethouder): Misschien nog even ingaand op die laatste discussie. Zowel het ontwerp als het voorlopige ontwerp is hier wel steeds in de raad besproken. Alleen, dat was wel inderdaad denk ik voor de installatie van deze raad. Dus het is wel een aantal keren geweest. Maar voor de rest is het denk ik een kwestie van smaak.

Dan de PVV over tegenvallende bezoekersaantallen. Nou, de entree-inkomsten bepalen niet zo de winst-en-verliesrekening van het CBK. Laat ik het zo zeggen: het zou mij wel smerig tegenvallen als de bezoekersaantallen straks nog tegenvallen. Want het is ook wel juist zo dat deze plek veel toegankelijker is. In Noordbargoet moet je er echt nog even met de auto naartoe, maar hier hoop je toch ook wel dat het veel toegankelijker is. Dus het heeft niet direct consequenties, maar het zou ons wel met elkaar tegenvallen als de bezoekersaantallen tegenvallen.

Dan ten slotte naar het CDA toe: de post onvoorzien. Ik stel het volgende voor: dat wij die in ieder geval goed laten zien en ook inzage geven in waar we de post onvoorzien, als die besteed wordt, aan besteden. Dat we daar goed over rapporteren. Het lijkt mij ook prima dat als we geld overhouden op die post onvoorzien, dat gewoon weer teruggaat in deze pot. Dus hierbij zeg ik dat toe.

En voor de rest dank voor alle reacties.

Besluitvorming

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de beraadslagingen in de tweede termijn. Kan ik in één keer over naar de besluitvorming? Dat is het geval.

Misschien nog even het besluit in het raadsvoorstel dat voorlegt. Het gaat om '1) een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 1.732.026 euro ten behoeve van het project 'Transformatie kelders Biochron, huisvesting CBK Rensenpark en herinrichting entreezone Rensenpark' en 2) het aanvullend benodigde krediet ten laste te brengen van het in de Kadernota 2023 opgenomen krediet van 14,6 miljoen euro voor het opvangen van exceptionele prijsstijgingen'.

Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval.

Dan ga ik u zometeen vragen wie voor is bij handopsteking en daarna ga ik vragen wie tegen is bij handopsteking. Akkoord? Gaan we het zo doen. Wie is voor dit voorstel? Ik constateert dat dat zijn: de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de ChristenUnie, GroenLinks, D66, en de SP. Dank u wel. Even voor de volledigheid: wie is tegen dit voorstel? Dat zijn de fracties van 50PLUS, Forum voor Democratie, de PVV en de VVD. Daarmee is dit raadsvoorstel aangenomen met 30 stemmen voor en 7 stemmen tegen.

B1.b Motie vreemd aan de orde van de dag ‘Geen extra AZC en/of meer opvangplekken in Emmen’

De voorzitter: Ik ga eerst even naar de indiener van deze motie. Mijn voorstel zou zijn om even kort een toelichting te geven. U hoeft wat mij betreft niet de hele tekst voor te lezen. Met name even het kader en dan nog even uiteindelijk de oproep die u doet in het kader van deze motie. Meneer De Jong.

De heer De Jong (FvD): Goed. Het is inderdaad de motie ‘Geen extra AZC en/of meer opvangplekken in Emmen’. Elk raadslid en het college hebben deze motie van ons mogen ontvangen. Zij hebben deze ook kunnen lezen en wij roepen hierin op geen extra opvangplekken te realiseren hier in de gemeente Emmen en alle bestaande opvangplekken op korte termijn af te bouwen:

Motie vreemd aan de orde van de dag ‘Geen extra AZC en/of meer opvangplekken in Emmen’ (ingediend door de fractie van Forum voor Democratie)

De raad van de gemeente Emmen in vergadering op 29 september 2022,

Constaterende dat:

- *de regering-Rutte IV geen enkele reële poging doet om de massale instroom van immigranten in te dammen;*
- *dit landelijk en lokaal tot grote opvang- en andere problemen leidt;*
- *de regering-Rutte IV in toenemende mate draconische, antidemocratische maatregelen neemt, waarbij grote aantallen immigranten gewoon in gemeenten worden geplaatst zonder enig overleg of inspraak;*
- *hiervan diverse voorbeelden te geven zijn, waaronder de aankoop van een hotel in Albergen voor de plaatsing van asielzoekers, gekoppeld aan een wijziging van het bestemmingsplan van Rijksweg, en van de plaatsing van extra immigranten afkomstig uit Ter Apel;*
- *de gemeente Emmen als een van de weinige gemeenten in Nederland al een maximale inspanning heeft geleverd, terwijl circa 194 gemeente de afgelopen tien jaar geen asielopvang hebben geboden *);*
- *het AZC in Emmen-Zuid fors is uitgebreid en daarnaast er nog twee opvanglocaties voor Oekraïense mensen zijn gerealiseerd;*
- *in de gemeente Emmen ruim 1.300 asielzoekers worden opgevangen;*
- *de gemeente dit jaar al toestemming heeft gegeven voor het realiseren en uitbreiden van opvangplaatsen AZC Emmen zuid (600 naar 700), voormalig Fletcher-hotel (320), Angelsloërdijk(170), sporthal Barges (50) en Parc Sandur (60);*
- *de gemeente Emmen geen ideale plek is om nog meer onderdak te bieden aan asielzoekers;*

Overwegende dat:

- *de opvang van immigranten in de gemeente Emmen een groot beslag legt op de gemeentelijke middelen, zoals zorg-, onderwijs-, sociale, veiligheids-, toezichts- en woonvoorzieningen, het ambtenarenapparaat en zaken als maximum vrij beschikbare stikstofquota, hetgeen ten koste gaat van de eigen inwoners van de gemeente;*
- *ook de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente door de grote instroom van immigranten ernstig onder druk staat, zoals bij het busstation Emmen waar geregeld incidenten plaatsvinden met immigranten op doorreis van en naar Ter Apel;*
- *daarbij komt dat de eigen inwoners van de gemeente Emmen in toenemende mate te lijden hebben onder de gevolgen van armoede en dat het de taak en prioriteit van de gemeente moet zijn om die burgers te helpen, hetgeen premier Rutte onlangs nog eens bevestigde;*

- *dus de fundamentele mensenrechten van de inwoners van de Gemeente Emmen, zoals die onder meer zijn opgenomen in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens onder artikel 2, artikel 5, artikel 8, en artikel 14, in het geding zijn;*
- *die verdragsrechtelijke bepalingen directe werking hebben en zo nodig prevaleren boven nationale wetgeving (artikel 93 en 94 Grondwet);*
- *de Nederlandse Staat, en dus ook de gemeente, die rechten dient te beschermen en te waarborgen;*
- *er overigens onvoldoende draagvlak is onder de bevolking voor nog meer opvangplaatsen;*

Roept op:

- *geen enkele extra opvangplek te realiseren in de gemeente Emmen en alle bestaande opvangplekken op korte termijn af te bouwen.*

En gaat over tot de orde van de dag.

**) <https://www.rtlnieuws.nl/onderzoek/artikel/5333657/asielzoekers-noodopvang-asielopvang-gemeenten-asielcrisis>*

De heer Bosma (PVV): Ook wij zijn van mening dat de gemeente Emmen meer dan genoeg heeft gedaan met betrekking tot de opvang van immigranten. De toename van de immigranten heeft een te grote druk op onze samenleving en gemeentelijke middelen zoals zorg, onderwijs en woonvoorzieningen. Wij kunnen daarom instemmen met deze motie.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Volmondig tegen.

De voorzitter: Verder geen behoefte aan een reactie? Dit waren de beraadslagingen in eerste termijn. Ik ga even terug naar de indiener van deze motie. U hebt de reacties gehoord vanuit diverse fracties. Hoe gaan we verder?

De heer De Jong (FvD): Nou ja, waar het om ging: de reacties met uitzondering van de PVV. Ik zou graag de motie in stemmen willen brengen.

De voorzitter: Dan gaan we die in stemming brengen, dat is een goed recht. Ja.

Ik ga vragen wie voor deze motie is respectievelijk wie tegen deze motie is. Zullen we het zo doen? Dat wilt u? Oké. Wie is voor deze motie? Ik constateer dat dat er drie leden zijn: van de fracties van Forum voor Democratie en de PVV. Wie is tegen deze motie? Dat zijn de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de ChristenUnie, D66, GroenLinks, de VVD, de SP en 50PLUS. Dan is de motie verworpen met 34 stemmen tegen en 3 stemmen voor.

B1.c Motie vreemd aan de orde van de dag ‘Toepassing Wet Verplaatsing Bevolking / schending fundamentele mensenrechten’

De heer De Jong (FvD): Deze motie hebben wij inderdaad ook ingediend. Dat heeft te maken met de Wet verplaatsing bevolking die is aangenomen in de Tweede Kamer. Wij hebben grote zorgen over de komst van de grote hoeveelheid aan immigranten en maken ons zorgen over huisvesting binnen onze gemeentegrenzen. Daarom roepen wij ook op om op geen enkele manier medewerking te verlenen aan deze wetgeving:

Motie vreemd aan de orde van de dag ‘Toepassing Wet verplaatsing bevolking / schending fundamentele mensenrechten’ (ingediend door de fractie van Forum voor Democratie)

De raad van de gemeente Emmen in vergadering bijeen op 29 september 2022

Constaterende dat:

- *de Regering bij AMvB d.d. 31 maart 2022 art. 2c en art. 4 van de Wet Verplaatsing Bevolking (Wvb) in werking heeft gesteld vanwege de instroom van asielzoekers uit Oekraïne, waardoor niet in de noodzakelijke opvang kon worden voorzien middels de bestaande structuren;*

- *deze noodwet/dit staatsnoodrecht restrictief moet worden uitgelegd en terughoudend moet worden ingezet en niet bedoeld is voor de huidige asielcrisis, die het gevolg is van jarenlang wanbeleid, en die door de pure onwil adequate maatregelen te nemen voortduurt en verergert;*
- *het daarom verdedigbaar is dat met voornoemde AMvB het in de Wvb gegeven ambtelijk mandaat overschreden is, en de AMvB en de daarop gebaseerde voortduringswet onverbindend en onrechtmatig zijn;*
- *afgezien daarvan, de inzet van staatsnoodrecht per definitie democratische procedures en andere burgerrechten opzij zet, en daarom zo snel mogelijk beëindigd dient te worden;*
- *dit bijna zes maanden na instelling van voornoemde AMvB nog steeds niet is gebeurd, maar dat in plaats daarvan de asielcrisis voortduurt en verergert, aangezien er geen enkele maatregel is genomen om de instroom van immigranten te stoppen;*
- *erger nog, bij de behandeling van de voortduringswet in de Tweede Kamer op 6 juli 2022 de motie-Kröger is aangenomen waarbij de regering het staatsnoodrecht bij verdere wetgevingstrajecten en afspraken met de VNG niet alleen zal toepassen op de instroom van Oekraïners, maar ook op de instroom en opvang van asielzoekers en statushouders uit andere landen;*
- *iedere mogelijke opvanglocatie inmiddels benut is zoals sporthallen, hotels, boten et cetera;*
- *de regering ondertussen kennelijk op ramkoers ligt waarbij het zich steeds verdergaande bevoegdheden toe eigent, waarbij ook dwang en bedreiging niet worden geschuwd om opvanglocaties te verkrijgen, en verder gebruik wordt gemaakt van overval tactieken (zie het geval Albergen, gemeente Tubbergen);*
- *het daarom meer dan aannemelijk is dat de AMvB van 31 maart 2022 en de voortduringswet slechts een opmaat zijn tot nog veel verdergaande maatregelen, en dat de onvermijdelijk logische volgende stap is dat via een nadere AMvB art. 7 lid 1 Wvb in werking wordt gesteld;*
- *die nadere AMvB direct kan worden ingesteld en gepubliceerd, waardoor die bij wijze van spreken al morgen al kan ingaan, en dat er daarom alle reden is nu reeds bij dat scenario stil te staan;*
- *gezien het grote belang voor de inwoners van de Gemeente Emmen, Forum voor Democratie de moeite heeft genomen deze motie uitvoerig te motiveren;*
- *wetsartikel 7 lid 1 van de Wvb burgemeesters bevoegdheden geeft om inwoners van de gemeente onvrijwillig en met achterlating van hun huisraad, uit hun woning te zetten of te verplaatsen, of inkwartiering te dulden op hun kosten, zodat er ruimte gecreëerd kan worden voor vluchtelingen en/of asielzoekers;*

Overwegende dat:

- *Nederland een erg overbevolkt land is maar dat desondanks het gemiddelde jaarlijkse migratie-overschot boven de 100.000 personen uitkomt.*
- *dit de leefomgeving, de leefbaarheid, gezondheid, veiligheid en het welzijn van de Nederlanders steeds verder aantast;*
- *dit heeft geleid tot een ‘asielcrisis’ omdat Nederland niet de mogelijkheden heeft zoveel immigranteninstroom op te vangen en zeker niet permanent;*
- *dit bovendien minstens 20 miljard euro per jaar kost die wordt betaald door Nederlanders die daardoor zelf aanzienlijk aan koopkracht verliezen en veelvuldig onder het bestaansminimum beginnen te zakken, terwijl dat geld niet aan hen ten goede komt;*
- *die immigratie-/asielcrisis c.q. enorme bevolkingsaanwas (lees: extra menselijke activiteiten en behoeften), op hun beurt weer leiden tot het ontstaan en verergeren van diverse andere crises, zoals de volgens de regering bestaande klimaatcrisis en stikstofcrisis, alsmede de milieucrisis, voedselcrisis, economische crisis, woningcrisis, veiligheidscrisis, culturele crisis, koopkrachtcrisis, onderwijscrisis, overbelasting van het ambtenarenapparaat, personeelstekorten (behalve in de asielindustrie), het imploderen van de verzorgingsstaat, mensonwaardige toestanden omdat er onvoldoende voorzieningen resteren voor Nederlanders die het wel moeten betalen, en discriminatie (Nederlanders laatst), met het gevaar op grote maatschappelijke onrust en onlusten;*

- *de Nederlandse Staat op grond van artikelen 2 en 8 EVRM reeds gehouden was en is om passende maatregelen te nemen teneinde de asielcrisis, en alle daarmee samenhangende crisissen te voorkomen en te beëindigen;*
- *de Nederlandse Staat dat tot op heden volledig heeft nagelaten, en aldus in gebreke is gebleven hetgeen een ernstige schending van artikelen 2 en art. 8 EVRM oplevert.*
- *dit feit voorts bevestigt dat de bestaande inwerkingstelling van artikelen 2c en 4 Wvb moet worden beëindigd en dat in geen geval tot een verdere inwerkingstelling van de Wvb mag worden besloten;*
- *indien dat laatste toch gebeurt, de verdere uitvoering van de Wvb eveneens leidt tot zeer ernstige schendingen van onder andere de hierna genoemde fundamentele mensenrechten die zijn opgenomen in het EVRM, en in andere internationale mensenrechtenverdragen, waarin bepalingen in gelijke zin voorkomen ter bescherming van de ingezetenen van Nederland, waaronder uiteraard wordt begrepen de inwoners van de gemeente Emmen;*
- *met de toepassing van artikel 7 lid 1 Wvb is feitelijk sprake is van een diep ingrijpende onteigening en/of andere ontoelaatbare aantasting van eigendomsrechten, zo vergaand dat Nederlanders de bezittingen, oftewel primaire levensbehoeften, waarvoor zij hard gewerkt hebben zoals hun woning met inboedel en/of hun bedrijf onder dwang moeten verlaten ten gunste van immigranten en zij hierdoor dakloos en ontheemd en/of werkloos raken;*
- *uiteraard verder ook ten koste gaat van hun welzijn, gezondheid, veiligheid, privacy, gezinsleven et cetera, waardoor van een menswaardig en veilig bestaan geen sprake meer is;*
- *bij gedwongen inkwartiering zij 24/7 verplichte inwoning zullen krijgen van immigranten en aldus in de continue nabijheid moeten verkeren van personen die zij normaliter nooit binnen zouden laten;*
- *dit volslagen vreemdelingen zijn die de Nederlandse taal niet spreken, personen van wie hun verleden, karakter en bedoelingen en toekomstige gedragingen onmogelijk te controleren en te voorspellen zijn*
- *dit volslagen vreemdelingen zijn met culturele, godsdienstige of andere levensovertuigingen die mogelijk geen enkele respect of zelfs haat koesteren jegens personen van een ander ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, welstand, geboorte of enige andere omstandigheid;*
- *het zelfs allesbehalve is uit te sluiten dat het gaat om terroristen, jihadisten, criminelen, psychisch gestoorde, pedofielen et cetera;*
- *dit niet alleen zorgt voor een immense en ontoelaatbare schending van het recht op eigendom, leven, wonen, gezinsbescherming en op privacy, maar het ook bedrijven, burgers en hun gezinnen en bezittingen regelrecht in gevaar brengt;*
- *dit in strijd is met de mensenrechten zoals gewaarborgd in diverse internationale mensenrechtenverdragen;*
- *dit onder andere concreet betreft de schending van:*
 - *Protocol nr. 1 bij het EVRM, de bescherming van eigendom, waarbij wordt opgemerkt dat in het zog. Spaartaxarrest van de Hoge Raad d.d. 24 december 2021 reeds werd geoordeeld dat belastingheffing over spaartegoeden naar een fictief rendement in strijd was met dit protocol, en het verbod op discriminatie van art. 14 EVRM, reden waarom de betreffende belastingwetgeving onverbindend en onrechtmatig werd verklaard. Toepassing van art. 7 lid 1 Wvb is nog vele malen ingrijpender.*
 - *Artikel 2 lid 1 EVRM het recht van een ieder op leven wordt beschermd door de wet. Volgens de jurisprudentie moet dit ‘recht op leven’ ruim uitgelegd worden. De bescherming bestaat onder andere uit het garanderen van een levensstandaard waarbij een menswaardig en gezond leven geleid kan worden, en het bannen van omgevingsgerelateerde situaties (zoals hiervoor genoemd onder A) en B) die dit aantasten, of dreigen aan te tasten. De Staat is dus gehouden passende maatregelen te nemen om deze bescherming (preventief) te waarborgen, wat in ieder geval al betekent dat de Staat zich van toepassing van art. 7 lid 1 Wvb onthoudt.*

- *Artikel 3. EVRM: niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. Het ontnemen van een burger van zijn woning/bedrijf, zijn zelfvoorzienendheid en privacy et cetera, en hem plaatsen in een situatie zoals genoemd onder A) en B) hiervoor ten gunste van immigranten is bijzonder onmenselijk en vernederend en dus niet toelaatbaar.*
- *Artikel 5 EVRM (in gelijke zin artikel 9 lid 1 IVBPR): eenieder heeft recht op veiligheid van zijn persoon. Toepassing van artikel 7 lid 1 Wvb leidt direct tot een ontoelaatbare aantasting van de veiligheid van de burgers die het treft (zie onder andere de punten hiervoor).*
- *Artikel 8 EVRM (in gelijke zin artikel 17 en artikel 23 IVBPR): recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven, communicatie en woning. Toepassing van art. 7 lid 1 Wvb zet deze rechten volledig opzij, en is dus verboden (zie ook de punten hiervoor).*
- *Artikel 24 IVBPR verplicht tot maatregelen van de zijde van het gezin waartoe een minderjarig kind behoort, ter bescherming van dat kind. Dat wordt het gezin onmogelijk gemaakt ingeval van de dwangmaatregelen van artikel 7 lid 1 Wvb.*
- *Artikel 9 EVRM (in gelijke zin artikel 18 IVBPR): vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst of levensovertuiging en artikel 10 EVRM (in gelijke zin artikel 19 IVBPR): vrijheid van meningsuiting.*
- *Artikel 10 EVRM (in gelijke zin artikel 19 IVBPR); Vrijheid van meningsuiting. Artikel 9 en 10 EVRM zijn in het geding omdat die rechten allereerst vrijelijk in de eigen woonomgeving moeten kunnen worden uitgeoefend, hetgeen niet mogelijk is bij verplichte inkwartiering of het gedwongen verlaten van de woning/ het bedrijf.*
- *Artikel 14 EVRM (in gelijke zin artikel 12 Eerste Protocol EVRM en artikel 2 en artikel 26 IVBPR): verbod van discriminatie. Het genot van de rechten en vrijheden die in het EVRM-Verdrag zijn vermeld, moet worden verzekerd zonder enig onderscheid op welke grond ook, zoals geslacht, ras, kleur, taal, godsdienst, politieke of andere mening, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte of andere status.*
- *Bij toepassing van art. 7 lid 1 WVB gebeurt dat wel, dit leidt tot discriminatie van ingezetenen ten gunste van immigranten, tot discriminatie van Nederlanders die wel de dwangmaatregel opgelegd krijgen, vanwege het hebben van bezit, op grond van burgerlijke staat of op omdat zij woonachtig zijn in een regio of buurt etc. versus degenen die zo'n dwangmaatregel niet opgelegd krijgen.*
- *op grond van de rangorderegeling van artikel 93 en artikel 94 van de Grondwet voornoemde Verdragsrechtelijke, direct werkende bepalingen ter bescherming van voornoemde fundamentele mensenrechten, prevaleren boven andersluidende nationale wetgeving zoals de Wvb, die daarmee onverbindend en onrechtmatig kan worden verklaard;*
- *daaruit volgt dat iedere directe en/of indirecte medewerking en/of facilitering van welke aard dan ook, aan voornoemde Wvb en/of de uitvoering daarvan, door/vanwege de burgemeester, het college van B&W, de gemeente Emmen, zijn ambtenaren, en/of door de gemeente ingehuurd personen en bedrijven, dus iedere rechtsgrond ontbeert, onrechtmatig is, en onder andere strafbare feiten en schadelijkheid op grond van onrechtmatige daad ex art. 6:162 BW oplevert;*
- *indien artikel 7 lid 1 Wvb desondanks toch willens en wetens wordt uitgevoerd, daaruit verder volgt dat de democratische rechtsstaat daarmee tot een einde is gekomen;*
- *de gemeenteraad dus op geen enkele manier kan instemmen met een verdergaande inwerkingstelling en/of uitvoering van de Wvb, ten koste van de inwoners van Emmen;*
- *Forum voor Democratie zich daartegen tot het uiterste zal verzetten aangezien die maatregelen onverbindend en onrechtmatig (zullen) zijn, en de inwoners van Emmen tot het diepst van hun bestaan kunnen en zullen raken;*

Draagt de Burgemeester, en het college van B&W, en de gemeente en hun ambtenaren en eventueel ingehuurde derden op om:

- *op geen enkele manier mee te werken aan de uitvoering van artikel 7 lid 1 Wvb, zodra die in werking zou worden gesteld.*

En gaat over tot de orde van de dag.'

De voorzitter: Dank u wel. Wie wil hierover het woord voeren in eerste termijn? Niemand? Dat is uw goed recht. Meneer De Jong, we zijn bij de beraadslaging in eerste termijn. Niemand wil hierover het woord voeren, u hebt deze motie ingediend.

De heer De Jong (FvD): Prima, dan zou ik die graag in stemming willen brengen alstublieft.

De voorzitter: Dat is ook uw goed recht, dan gaan we dat doen.

Wie is voor deze motie? Ik constateer de fracties van Forum voor Democratie en de PVV. En wie is tegen deze motie? Dat zijn de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de ChristenUnie, D66, GroenLinks, de VVD, de SP en 50PLUS. Daarmee is deze motie verworpen met 34 stemmen tegen en 3 stemmen voor.

Daarmee heb ik beide moties behandeld. De andere aangekondigde moties zijn doorgeschoven naar de volgende commissie.

B2. Vaststellen lijst A 'ingekomen stukken' en mededelingen

De voorzitter: Dan zijn wij bij lijst A 'ingekomen stukken' en de mededelingen. Iemand daarover het woord? Niet? Dat is niet het geval.

B3. Sluiting

De voorzitter: Ik wijs u nog even op de kaart die er ligt voor onze griffier. Schrijft u daar wat liefs op, zou ik haast zeggen, en dan sluit ik deze raadsvergadering.

De vergadering is gesloten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 27 oktober 2022,

De voorzitter,

De wnd. griffier,